Onderwijsgroep PRIMO vpr
Stichting voor **Openbaar** Primair Onderwijs
Voorne-Putten en regio

BESTUURSVERSLAG 2015

Abbenbroek, 3 juni 2016
Versie definitief 3.0

Versiebeheer

Versie:	Datum:	Wijzigingen:	Vervolgactie:
Versie 1	23 april 2016	Concept opgesteld door I. van Doesburg	Review door accountant
Versie 1.1	4 mei 2016	Aanpassingen nav review: - besteding prestatiebox - uitbreiden zakelijke gegevens - vermelding zaken met politieke of maatschappelijke impact - Toelatingsbeleid vermelden - Klachten apart vermelden - Aanpassingen CP - Wijziging bestemmingsreserve	Vaststelling door CvB
Versie 2.0	11 mei 2016	Aanpassingen iom accountant: - vrijval bestemmingsreserve bapo - aanvullingen CP	Na bespreking met accountant aanbieden ter bespreking RvT, uiterlijk d.d. 17 mei 2016
Versie 3.0 (definitief)	3 juni 2016	Aanpassingen nav RvT: - -	Goedkeuring jaarstukken door Raad van Toezicht (juni 2016)
			Agenderen voor wethoudersoverleg (okt 2016)

Inhoudsopgave

1. Missie en visie PRIMOvpr 11
1.1 Missie, waar staan we voor? 11
1.2 Visie, waar gaan we voor? 11
1.3 Strategische ontwikkelingen 11
1.4 Ontwikkelingen met politieke en/of maatschappelijke impact 11
1.5 Beschrijving bestuurlijke organisatie 12
1.5.1 Algemene gegevens van de stichting (per 1-1-2016) 12
1.5.2 Juridische structuur 13
1.5.3 Verbonden partijen 13
1.5.4 Toelatingsbeleid 13
1.5.5 Bestuurskantoor 14
1.5.6 GMR 15
1.5.7 Beschrijving scholen 15

2. Zorg voor kwaliteit 16
2.1 Inleiding 16
2.2 Kwaliteitszorg 16
2.2.1 Jaarplancyclus 17
2.2.2 Ambities 19
2.2.3 Verantwoording 19
2.3 Risicoanalyse 20

3. Deelgebied organisatie 23
3.1 Leiderschap 23
3.2 Strategie en beleid 23
3.2.1 Beleidscyclus 23
3.2.2 Onderwijskundig beleid 24
3.2.3 Buiten de Grenzen 24
3.2.4 21st Century Skills 24
3.2.5 Passend onderwijs 25
3.2.6 Samenwerking PO/VO 26
3.3 Management van medewerkers 26
3.3.1 Beleid 26
3.3.2 Functiemix 26
3.3.3 Formatie 27
3.3.4 PRIMOcademy 27
3.3.5 Ziekteverzuim 28
3.3.6 Mutaties directie 28

3.4 Management van middelen 28
3.4.1 Huisvesting en facilitair 28
3.4.2 Financieel beleid 30
3.4.3 Treasurybeleid 34
3.5 Management van processen 34
3.5.1 Prioriteit t.a.v. kwaliteit 34
3.5.2 Inspectiebezoeken 35

4. Deelgebied resultaat 35
4.1 Klanten 35
4.1.1 Klanttevredenheid 35
4.1.2 Klachtenafhandeling 36
4.1.3 Marktaandeel 36
4.1.4 Onderwijsprestaties 36
4.2 Medewerkers 37
4.2.1 Ziekteverzuim 37
4.2.2 De organisatie in cijfers 37
4.3 Maatschappij 38

5. Toekomstparagraaf 39

6. Continuïteitsparagraaf 40
6.1 Meerjarenperspectief 2016 t/m 2019 40
6.2 Resultaten risicomanagement 2015 42
6.3 Rapportage risicobeheersings- en controle systeem 42

7. Verslag Raad van Toezicht 46
7.1 Inleiding 46
7.2 Samenstelling 46
7.3 Benoeming en vergoeding leden RvT 46
7.4 Rooster van Aftreden Raad van Toezicht 46
7.5 Overzicht nevenfuncties Raad van Toezicht 46
7.6 Bezoldiging en beoordeling leden College van Bestuur 47
7.7 Toezicht op de naleving van wettelijke verplichtingen en rechtmatige verwerving van en aanwending van de middelen 47
7.8 Governance ontwikkelingen 48
7.9 Wethoudersoverleg 48
7.10 Overige activiteiten 48

8. BIJLAGEN 49

Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag 2015 van de Stichting voor Openbaar Primair Onderwijs Voorne-Putten en Regio. Door middel van dit bestuursverslag leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid in de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. Het bestuursverslag is bedoeld voor het ministerie van OC&W, de betrokken gemeenten en voor onze samenwerkingspartners. Via de scholen wordt de inhoud van dit verslag ook aan de ouders kenbaar gemaakt.

Op 1 januari 2016 bestaat PRIMOvpr 10 jaar. De afgelopen jaren zijn we uitgegroeid tot een sterke onderwijsgroep, waarbij de kwaliteit van het onderwijs op een hoger plan is gebracht.
Een mooie mijlpaal, maar zeker niet de finish. Eind 2014 hebben we in samenspraak met directies en leerkrachten een ambitieus strategisch beleidsplan opgesteld voor de periode 2015-2019.
De focus ligt hierbij op het aanbieden van excellent onderwijs aan onze 4.000 leerlingen. Ieder kind met zijn/haar eigen ontwikkelingsniveau krijgt de kans om zich op alle fronten breed te ontwikkelen. Op deze manier kunnen zij hun talenten en kwaliteiten (verder) ontplooien.

In een wereld waarin belangrijke vraagstukken opgelost moeten worden doet ons vak ertoe. Leerkrachten, onderwijsassistenten, intern begeleiders en directeuren zijn elke dag bezig met het ontwikkelen van het wereldburgerschap van onze leerlingen.
Onze leerlingen, de kinderen van nu, staan midden in de wereld. Beginnend bij hun directe omgeving en uitkomend in andere landen door studie, werk, reizen en internet. Door globalisering en internationalisering is de wereld één 'global village' geworden. Als individu heb je kennis en vaardigheden nodig om je eigen plek te verwerven in die wereld en je mogelijkheden daarin zo goed mogelijk te verkennen. Dat kan je verder helpen in je ontwikkeling en toekomstige carrière, maar vooral ook in het leveren van een positieve bijdrage aan de maatschappij.

Terugblik 2015

Terugkijken op 2015 betekent stilstaan bij een aantal hoogtepunten: de ruim 500 leerlingen die we hebben afgeleverd aan het voortgezet onderwijs in 2015, 100% van onze scholen die het basisarrangement van de inspectie hebben, de circa 20 fte jonge leerkrachten die in 2015 een aanstelling hebben gekregen, waarvan een kwart in vaste dienst, een nieuwe cao die door de werkgroep personeel is uitgewerkt en geïmplementeerd, de nieuwe schoolgebouwen voor de Meester Eeuwout en De Hoorn, een prachtig fusiefeest van de Houthoeffe, de opening van Remix, de start van het ICT verbeteringstraject met daarin als speerpunt Office365 en nog vele andere dagelijkse grote en kleine successen.

Terugkijken op 2015 betekent ook reflecteren op een aantal worstelingen die we doormaken, denk bijvoorbeeld aan het handen en voeten geven aan de HIA's[1] en de hoge werkdruk die wordt ervaren. Het betekent ook stilstaan bij een aantal persoonlijke hoogte- en dieptepunten van ouders, kinderen en collega's. In het bijzonder willen wij stil staan bij het afscheid van onze voorzitter Wim de Kam per eind 2015. Onder zijn leiding is PRIMOvpr uitgegroeid tot een financieel gezonde en kwalitatief sterke onderwijsorganisatie.

Vooruitblik 2016

Ook in 2016 gaan we door met het bieden van excellent onderwijs. Onze kernwaarden: ambitie, talent, innovatie en kwaliteit blijven onverminderd van kracht. Hoe gaan we dat mogelijk maken? Dat kan alleen met de blijvende inzet en teamspirit van onze medewerkers, vooral binnen de scholen, maar zeker ook binnen de hele onderwijsgroep. Hierbij zijn twee belangrijke thema's essentieel: samenwerking en professionalisering.

Samenwerking

We hebben elkaar, zowel intern als extern, nodig om goed onderwijs te kunnen leveren en ons onderwijs elke dag te kunnen verbeteren. Om goed samen te werken, is het belangrijk om goed met elkaar te communiceren. De verdere uitrol van Office365 krijgt daar een belangrijke plaats in. De werkgroepen blijven een belangrijke functie vervullen in beleidsvoorbereiding. Scholen gaan steeds meer met elkaar samenwerken, al of niet door middel van fusie. In Bernisse denken we met de scholen en ouders na over de toekomst. In Zuidland start na de zomer de eerste samenwerkingsschool. In Hellevoetsluis krijgt de IKC ontwikkeling steeds concreter vorm. In Brielle

[1] Handelingsgericht indiceren en arrangeren tbv passend onderwijs

gaan de Tiende Penning en Het Want fuseren om in beide kleine kernen onderwijs te kunnen blijven verzorgen. In Westvoorne wordt gedacht over de mogelijkheden van de brede school.

Professionalisering
Onderwijs is topsport en dat betekent dat we voortdurend in topvorm zullen moeten zijn door training, rust en reflectie en ons op de hoogte moeten stellen van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. In 2016 zal de eerste groep collega's de opleiding taalexpert afronden, waarvoor hulde! De "post-taal" Primocademy zal worden ingericht en na de zomer van start gaan.
Ook de directeuren zijn volop bezig met hun professionalisering door het volgen van de schoolleidersopleiding of het CBE traject. De leerkringen voor intern begeleiders, jonge leerkrachten en excellentie (buiten de grenzen), die gestart zijn in 2015, worden geëvalueerd en bij goede resultaten gecontinueerd.

Bij Onderwijsgroep PRIMOvpr zijn op alle niveaus veel mensen betrokken. Niet alleen het bestuur, directies en de leerkrachten, maar vooral ook de kinderen en hun ouders. Het zijn echter ook de ondersteunende medewerkers, wethouders onderwijs, de colleges van de betrokken gemeenten, ambtenaren en overige partners waarmee wij samenwerken.

Wij willen een ieder bedanken voor de samenwerking, de inzet, de passie, het doorzettingsvermogen en het vertrouwen.

Het jaarverslag 2015 van Stichting Onderwijsgroep PRIMOvpr zal definitief worden vastgesteld op 1 juni 2016 door het College van Bestuur en op 20 juni 2016 worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Ingrid van Doesburg,
Voorzitter College van Bestuur Onderwijsgroep PRIMOvpr

1. Missie en visie PRIMOvpr

1.1 Missie, waar staan we voor?

Wij bieden onze leerlingen eigentijds onderwijs, waarbij een brede en optimale ontwikkeling voor ieder kind wordt nagestreefd. Op een steeds vernieuwende wijze en met oog voor persoonlijke betrokkenheid en respect voor elkaar.

1.2 Visie, waar gaan we voor?

Als openbare onderwijsgroep brengen wij kinderen kennis en vaardigheden bij en leren hen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen handelen. Kinderen krijgen de kans uit te groeien tot een individu met eigen inzichten, normen en waarden. De leerling als wereldburger die is voorbereid op de toekomst en kan omgaan met voor- en tegenspoed. Om dit te bereiken, stimuleren wij leerkrachten hun talenten te ontwikkelen en zorgen voor een transparante organisatie die betrokkenheid toont. Ouders/verzorgers worden nauw betrokken bij de ontwikkeling van hun kind(eren) en wij werken actief samen met partners in het sociaal-maatschappelijke veld. Met elkaar werken we in een educatieve omgeving die zich continu verbetert en vernieuwt.

1.3 Strategische ontwikkelingen

De wereld verandert steeds sneller. PRIMOvpr bereidt zich strategisch voor op het continueren en versterken van de positie in de regio, binnen een krimpende markt. Het aantal leerlingen in het voedingsgebied neemt af (ruim 14% minder leerlingen in de regio ten opzichte van de telling in 2006) en daarop heeft PRIMOvpr adequaat beleid ontwikkeld: vergroting van het voedingsgebied door samenwerking met andere besturen, verregaande samenwerking tussen kleinere scholen en duidelijke sturing op intern beleid (financiën, personeel, kwaliteit).

De uitdaging voor PRIMOvpr is daarbij om de ontwikkelingen buiten de school, bijvoorbeeld op het gebied van kwaliteit en innovatie, binnen de school te benutten, te versterken en aan te vullen. Het onderwijs dient relevant te blijven bij het voorbereiden van kinderen op hun toekomst. De kansen zijn om met gebruikmaking van nieuwe ontwikkelingen het onderwijs tegen dezelfde of lagere kosten nog meer in te richten op de individuele talenten en mogelijkheden van kinderen. Daarbij wil PRIMOvpr ervoor zorgen dat school, leerkrachten, leerlingen, ouders en andere betrokkenen samen inspelen op de verdere ontwikkelingen in de toekomst.

1.4 Ontwikkelingen met politieke en/of maatschappelijke impact

Naast de genoemde leerlingdaling (ontgroening) heeft ook de vergrijzing invloed op het basisonderwijs. In de regio is ruim een derde van de leerkrachten 55 jaar of ouder. De komende jaren zullen er dus veel ervaren leerkrachten uitstromen, terwijl er nu al een tekort aan onderwijzend personeel merkbaar is. De gezamenlijke gemeentebesturen hebben in overleg met de schoolbesturen het initiatief genomen tot het opstellen van de "transitieatlas" waarin belangrijke vraagstukken uitgewerkt worden. Wordt de ontwikkeling van de "Brede School" en "Integraal KindCentrum" doorgezet? Hoe en waar vinden we evenwicht in grootte en kwaliteit van en afstand tot de school? Wat betekent dit voor de integrale huisvestingsplannen?

Een andere belangrijke ontwikkeling is de instroom van vluchtelingen in de regio. De samenwerkende besturen hebben in 2015 het initiatief genomen om in Hellevoetsluis een zogenaamde taalklas in te richten voor de opvang van anderstalige leerlingen.

Twee overige belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen die we willen benoemen zijn de in januari 2016 verschenen rapporten van de SER (Gelijk Goed van Start) en van het Bureau Platform Onderwijs 2032 (Ons onderwijs2032, eindadvies).

In het advies van de SER wordt het belang van investeren in voorzieningen voor jonge kinderen benadrukt. Niet alleen vanwege het op peil houden van de arbeidsparticipatie, maar ook vanwege de toenemende kloof tussen hoog- en laagopgeleiden. De kansen op succes op school en in de samenleving worden sterk bepaald door de omgeving waarin kinderen opgroeien. Vroeg signaleren en wegnemen van leer- en ontwikkelingsachterstanden dragen bij aan het realiseren van gelijke kansen en beperken de kosten in de toekomst. Voorkomen lijkt beter en goedkoper te zijn dan repareren achteraf. De SER beschrijft in haar advies dat kindvoorzieningen een omgeving bieden

waar een speelse start kan worden gemaakt met het leren en ontwikkelen van de 21e eeuwse vaardigheden. Juist door te stimuleren dat kinderen naar eenzelfde voorziening gaan en door kinderen samen te laten spelen, leren ze van elkaar.

Het Platform Onderwijs 2032 stelt in het advies aan het kabinet globaal voor het onderwijs op 4 punten te vernieuwen.
1. Kennis en vaardigheden voor leren en werk
Er moet meer aandacht komen voor de praktijk. Leren omgaan met geld, grafieken begrijpen, rekenen en taal moeten toepasbaar worden. Deze twee vakken blijven (tesamen met wiskunde) de essentiële vaardigheden. Engels wordt vanaf groep 1 een verplicht vak.
2. Vakoverstijgende vaardigheden
Aparte vakgebieden zoals aardrijkskunde, biologie, natuurkunde, verkeer, enz. zullen verdwijnen. Er blijven nog drie domeinen over:
- Natuur & technologie;
- Mens & maatschappij;
- Taal & cultuur.
Dat moet het onderwijs vakoverstijgend maken en interdisciplinair. Kinderen moeten met de aangeleerde kennis de wereld om hen heen beter kunnen begrijpen en mede gestalte geven.
3. Digitale geletterdheid
Digitale vaardigheden en mediawijsheid zijn noodzakelijk om kinderen voor te bereiden op deelname aan de maatschappij. Kinderen moeten leren hoe met sociale media en internet om te gaan.
4. Burgerschap
Burgerschap moet een prominentere positie in het onderwijs krijgen. Leerlingen moeten leren respect te tonen voor anderen. Ze moeten weten hoe de rechtsstaat werkt en op de hoogte zijn van de democratische waarden en de mensenrechten die in Nederland gemeengoed zijn. Essentiële zaken voor en in een cultureel diverse samenleving.

1.5 Beschrijving bestuurlijke organisatie

1.5.1 Algemene gegevens van de stichting (per 1-1-2016)

"Stichting Onderwijsgroep PRIMOvpr", stichting voor Openbaar Primair Onderwijs Voorne-Putten en Regio

Bestuursnummer:	41570
KvK nummer:	24387549
Bezoekadres:	Gemeenlandsedijk Noord 26a 3216 AG Abbenbroek 0181-391044 info@primovpr.nl www.primovpr.nl : @Primovpr
College van Bestuur:	Mw. I. van Doesburg (Voorzitter) Dhr. A.R. Oldenburg (Lid)
Raad van Toezicht:	Dhr. J. Pol (Voorzitter) Dhr. G.M.L. Schott (Plaatsvervangend voorzitter) Dhr. R.P.M. Struijk Dhr. N.D.R. Jaspers Mw. B.F.L. Vermaas – van de Bilt

De heer De Kam heeft per 31 december 2015 om gezondheidsredenen afstand gedaan van zijn taak als voorzitter. Per 1 januari 2016 is mevrouw Van Doesburg benoemd.

1.5.2 Juridische structuur

Het bevoegd gezag van de scholen van Onderwijsgroep PRIMOvpr wordt gevormd door het College van Bestuur van de "Stichting Onderwijsgroep PRIMOvpr", stichting voor Openbaar Primair Onderwijs Voorne-Putten en Regio, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24387549. De stichting heeft ten doel het geven van openbaar onderwijs aan de scholen die onder haar gezag vallen, met inachtneming van artikel 36 WPO, dan wel artikel 49 Wet op Expertisecentra.

Per 1 augustus 2012 is o.g.v. de wet "Goed onderwijs, goed bestuur" gekozen voor het model van organieke scheiding tussen bestuur en toezicht met een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Er wordt op geen enkel punt van de wet afgeweken.

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden, allen benoemd door de gemeenteraden. De Raad van Toezicht heeft uit haar midden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aangewezen. Een tweetal leden van de Raad van Toezicht zijn benoemd op voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. De leden van het College van Bestuur worden door de Raad van Toezicht benoemd. In de statuten is de bevoegdheid van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht beschreven.

De verhouding tussen het bevoegd gezag en de Raad van Toezicht is geregeld in de statuten van de stichting en het daarop gebaseerde toetsingskader van de Raad van Toezicht.
De dagelijkse leiding van de scholen ligt bij de directeur. In het directiestatuut (inclusief bijlage) is de verdeling van taken en bevoegdheden tussen directie en College van Bestuur vastgelegd. Het College van Bestuur vormt het bevoegd gezag en is drager van de bestuurlijke verantwoordelijkheid.
In 2016 is er op basis van de genoemde stukken een overzichtelijke bevoegdhedentabel voor de organisatie opgesteld.

In 2015 is als College van Bestuur 12 maal vergaderd en als Raad van Toezicht 6 maal vergaderd. Voor nadere informatie zie bijlagen 6 en 7 voor de bestuursgegevens en hoofdstuk 7 voor het verslag van de Raad van Toezicht.

1.5.3 Verbonden partijen

Per 1 januari 2015 heeft PRIMOvpr de werkzaamheden op het gebied van personeels- en salarisadministratie en de financiële administratie ondergebracht bij Onderwijskantoor de Cirkel. Het onderwijskantoor ressorteert onder het bestuur van VCPO Spijkenisse. De werkzaamheden voor de andere besturen (VCO De Kring, PRIMOvpr en Prokind (per 1-1-2016)) worden uitgevoerd op basis van een samenwerkingsovereenkomst (met kosten voor gemene rekening). Het onderwijskantoor is, net als PRIMOvpr, Kindkracht en VCO de Kring gehuisvest in Abbenbroek.

PRIMOvpr maakt voorts deel uit van twee samenwerkingsverbanden, te weten een voor het PO: Kindkracht (2808) en een voor het VO: SWV voor VO en VSO Voorne Putten Rozenburg (2812). In beide samenwerkingsverbanden maakt PRIMOvpr deel uit van het bestuur. Binnen Kindkracht kennen we een leidende rol, binnen het samenwerkingsverband voor het VO is PRIMOvpr een kleine partner.

1.5.4 Toelatingsbeleid

Het openbaar onderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden. Onze openbare scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Openbaar onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

De scholen van PRIMOvpr kennen geen apart toelatings- en verwijderingsbeleid en handelen volgens de in de WPO vastgelegde wettelijke toelatingsprocedure:

- Om als leerling tot een school te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt.
- Het bevoegd gezag kan voor kinderen die nog niet eerder tot een school, een school of afdeling voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet onderwijs dan wel

een instelling voor speciaal en voortgezet onderwijs zijn toegelaten, toelatingstijdstippen vaststellen op ten minste een maal per maand.
- In de periode vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden tot het bereiken van de leeftijd van 4 jaar kan het bevoegd gezag kinderen gedurende ten hoogste 5 dagen toelaten. Deze kinderen zijn geen leerlingen in de zin van de wet.
- Leerlingen bij wie naar het oordeel van de directeur van de school de grondslag voor het volgend van aansluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, verlaten aan het einde van het schooljaar de school, mits hierover met de ouders overeenstemming bestaat. In elk geval verlaten de leerlingen de school aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.

De beslissing over de toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de scholen is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet (2000) en is niet afhankelijk van een geldelijke bijdrage van ouders.

Toelating is altijd het uitgangspunt, weigering is een uitzondering. De scholen van Onderwijsgroep PRIMOvpr mogen een kind niet weigeren wegens godsdienstige of levensbeschouwelijke opvattingen. Het bevoegd gezag kan een leerling alleen weigeren op basis van criteria die in het toelatingsbeleid van de betreffende school staan (en dus vermeld zijn in de schoolgids). Op het moment van aanmelding moet het toelatingsbeleid bekend zijn bij ouders. Weigering op grond van criteria die niet in de schoolgids vermeld staan vragen om een zwaardere motivering, dan gronden die vooraf bekend zijn.

1.5.5 Bestuurskantoor

Tot de bovenschoolse functies per 31-12-2015 behoren:

Senior beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit	1,0000 fte
Medewerker management ondersteuning en facilitair beheer	0,8947 fte
Medewerker personeelszaken	0,8000 fte
Medewerker business control	0,6000 fte
Medewerker archivering	0,2100 fte
Medewerker administratie (tot 1-1-17)	0,2000 fte

Het College van Bestuur bestaat uit twee personen met een totale omvang van 2 fte. Vanwege de ernstige ziekte van de voorzitter van het CvB is de Senior beleidsmedewerker personeel en financiën (in 2015 gemiddeld 0,88 FTE) gedurende het gehele jaar aangesteld als waarnemend Lid van het College van Bestuur. Per 1 januari 2016 is zij benoemd als voorzitter en is de aftredende voorzitter aangesteld als algemeen medewerker van het bestuurskantoor.

Het bestuurskantoor is in april 2015 verhuisd van Hellevoetsluis naar Abbenbroek. De medewerker huisvesting heeft vanwege een carrière kans elders de organisatie per eind juni 2015 verlaten. De medewerkster personeelszaken is overgestapt naar het onderwijskantoor De Cirkel. Per 1 augustus is er een nieuwe medewerkster personeelszaken benoemd als ook een medewerkster voor business control.

De samenwerking met Randstad op het gebied van invalleerkrachten is in 2015 wederom gecontinueerd. Daarbij wordt intensief samengewerkt met de andere besturen op Voorne-Putten voor het organiseren van een regionale personeelsvoorziening. De vaste PRIMOvpr invalpool is in 2015 gecontinueerd.

In diverse gevallen (het vormen van de samenwerkingsschool in Zuidland, de opleiding taaltraject) is er gebruik gemaakt van externe adviseurs.

Het casemanagement voor zieke medewerkers is in 2015 uitgevoerd door Intermit BV. Mix en Match levert sinds 1 augustus 2015 gedurende 1 dag per week een medewerkster communicatie.

1.5.6 GMR

In de **Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad** (GMR) hebben in 2105 42 personen zitting namens de ouders en het personeel van de 21 scholen.
Om tot een werkbare structuur te komen wordt gewerkt met een kerngroep, de zogenaamde KGMR van minimaal 8 en maximaal 12 leden. In het verslagjaar is de KGMR 5 maal bijeen geweest en heeft er 1 plenaire vergadering van de GMR plaatsgevonden. In bijlage 8 is een overzicht opgenomen van de behandelde onderwerpen.

1.5.7 Beschrijving scholen

Onder de verantwoordelijkheid van PRIMOvpr vallen thans 21 scholen voor openbaar primair onderwijs, waarvan één school voor speciaal basisonderwijs en één school voor speciaal- en voortgezet speciaal onderwijs.

In 2014 ressorteerden 22 scholen onder het bestuur. Per 1 augustus 2015 is de volgende scholenfusie gerealiseerd:

- Obs de Houthoeffe en Obs de Tweemaster (beiden in Hellevoetsluis).

Een overzicht van de scholen is opgenomen in bijlage 2 van dit bestuursverslag.

Voor 2016 staan de volgende scholenfusies op de planning:

- Obs de Tiende Penning en Obs Het Want (Vierpolders en Zwartewaal);
- Obs de Wissel en CBS de Bongerd (Zuidland).

In 2014 is de informele samenwerking tussen Obs De Wissel en CBS De Bongerd (VCO de Kring) gestart. Beide besturen hebben de visie om ook in de dorpen waar krimp is, niet te willen concurreren, maar juist samen te willen zorgen voor toekomstbestendig onderwijs voor de bewoners. De twee besturen en de twee schoolleiders hebben in 2015 de wens uitgesproken te komen tot vergaande samenwerking in schoolgebouw De Kern met als meest gewenste einddoel een volledige samenvoeging tot een één volwaardige (informele) samenwerkingsschool. De MR-en van de betrokken scholen zijn in een vroeg stadium geïnformeerd over het voorkeursscenario en de wens van beide besturen. In september 2015 is het voornemen tot fusie formeel voorgelegd aan de MR-en middels een intentieverklaring. Daarmee is de onderzoeksfase formeel gestart met als doel de besluitvorming voor 1 augustus 2016 formeel af te ronden en de fusie per 1 augustus 2016 te realiseren.

Op 4 andere scholen zijn we ons eveneens aan het oriënteren op verregaande samenwerking. Het betreft: Tweespan te Heenvliet (samenwerking met Cbs Merula), Meester Eeuwout te Brielle (samenwerking met Cbs Geuzenschip), Remix te Rockanje (samenwerking met Cbs Baron de Vos van Steenwijck) en de Wateringe Montessorischool (samenwerking binnen het IKC met Cbs Brug/ Bron en RKBS Hendrik Bogaardschool).

De in 2013 voorgenomen fusie tussen Obs Tweespan (Heenvliet) en Obs de Vliegerdt (Abbenbroek) is niet doorgezet als gevolg van het niet-instemmen van de MR van Obs de Vliegerdt. Op basis van de uitkomsten van het Onderwijsplatform van Bernisse is het bestuur eind 2014 opnieuw in gesprek gegaan met team, MR en ouders van de Vliegerdt over de toekomst van het onderwijs. Aansluitend hierop zijn er in 2015 twee ouderavonden georganiseerd, hetgeen heeft geresulteerd in het starten van een projectgroep (samengesteld uit ouders, leerkrachten, MR leden, directie en bestuur), die zich beraadt op de toekomst van het onderwijs voor de kinderen in Abbenbroek.

2. Zorg voor kwaliteit

2.1 Inleiding

De Cito onderwijsresultaten vormen -naast het algemeen toezichtskader- een belangrijke indicator voor PRIMOvpr en de inspectie ter bepaling van de onderwijskwaliteit.
PRIMOvpr heeft het kwaliteitsbeleid en –systeem grotendeels zelf ontwikkeld op basis van de PDCA cyclus, de Balanced Scorecard en het inspectietoezichtkader.

Vanaf augustus 2016 verandert het toezichtkader van de Inspectie ingrijpend. Scholen en besturen worden meer verantwoordelijk en autonoom voor het eigen onderwijs- en kwaliteitsbeleid. Sommige normeringen, bijvoorbeeld die voor de tussentijdse opbrengsten, komen zelfs in zijn geheel te vervallen. Daarnaast worden accenten verlegd. Scholen en besturen zullen meer worden beoordeeld op aspecten als veiligheid, schoolklimaat, ambities, de schoolontwikkeling en het curriculum (beredeneerd aanbod).

2.2 Kwaliteitszorg

De overheid legt door de verdergaande deregulering en het nieuwe toezichtskader meer verantwoordelijkheid voor het onderwijs- en kwaliteitsbeleid bij de scholen en besturen. PRIMOvpr heeft op basis hiervan en de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) de kwaliteitszorg systematisch ingericht waarmee zij zichzelf beoordeelt. Twee van de instrumenten die binnnen PRIMOvpr daarvoor worden gehanteerd zijn Werken Met Kwaliteitskaarten (WMK) en Mijnschoolplan.

Binnen PRIMOvpr wordt de kwaliteitszorg herleid tot vijf vragen:
1. Doen we de goede dingen?
2. Doen we die dingen goed?
3. Hoe weten we dat?
4. Vinden anderen dat ook?
5. Wat doen we met die wetenschap?

Kortom: kwaliteitszorg betekent binnen PRIMOvpr dat we ernaar streven ‘de goede dingen nog beter te doen’.

Vast onderdeel en jaarlijks terugkerend onderdeel van het kwaliteitsbeleid vormen de schoolbezoeken van de leden van het College van Bestuur (CvB) en de medewerker kwaliteitsbeleid. Alle scholen zijn in dit kader tenminste tweemaal bezocht waarbij gekeken is naar het onderwijs (en dan met name het beleid voor meer- en hoogbegaafden, het klassenmanagement, het didactisch handelen van de leerkracht en het opbrengstgericht werken) en het pedagogisch klimaat (waaronder veiligheid). Op enkele scholen zijn ook (team) vergaderingen en studiemomenten bijgewoond.
Door deze werkwijze en aanpak is er voldoende zicht op het primair proces en het pedagogisch klimaat op de scholen en de daaruit voortvloeiende kansen, bedreigingen en trends. Opvallende zaken worden besproken in gremia als de Werkgroep Onderwijs, het Centraal Directie Overleg (CDO) en het Informeel Directie Overleg (IDO). Hieruit voortvloeiende beleidsvoorstellen worden voorgelegd aan het College van Bestuur (CvB) en worden regelmatig nieuw beleid van de school of het bestuur.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd:
1. Het pedagogisch klimaat is op de scholen op orde.
2. Het primair proces is op de scholen op hoofdlijnen op orde, maar er zijn wel verschillen.
3. Het beleid voor meer- en hoogbegaafden is op de scholen geïmplementeerd, maar kan op veel scholen op onderdelen nog verder worden ontwikkeld.
4. De scholen werken opbrengstgericht, maar dit kan op een aantal scholen nog verder worden ontwikkeld.

Een eveneens vast en jaarlijks terugkerend onderdeel van het kwaliteitsbeleid vormt de monitoring van de opbrengsten. Immers: meten is weten! PRIMOvpr heeft de beschikking over een compleet dashboard met o.a. als onderdelen de onderwijsresultaten, de tevredenheidspeilingen, het marktaandeel en (ingediende) klachten. Waar wenselijk of noodzakelijk vindt vervolgens nader onderzoek, actie of begeleiding plaats.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd:

1. Alle scholen bevinden zich op basis van de eindopbrengsten in het basisarrangement van de inspectie.
2. De tussentijdse opbrengsten laten een lichte, maar te beperkte stijging zien ten opzichte van een jaar eerder.
3. De tevredenheid van de leerlingen is verder gestegen (8,36) en bevindt zich ruim boven het landelijk gemiddelde (8,06).

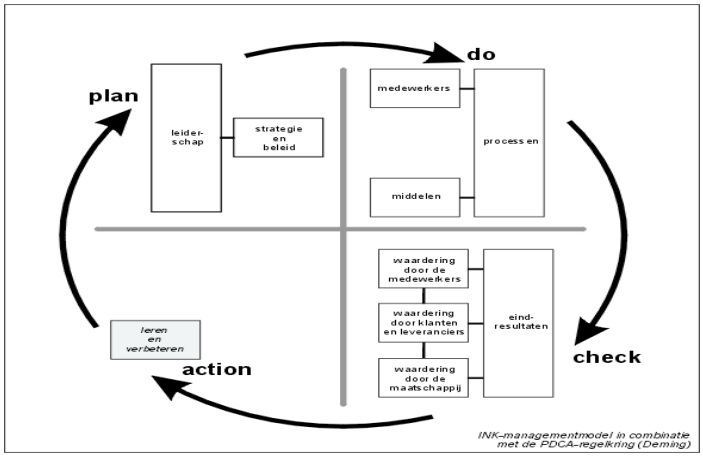
Alle scholen (vanaf 2015 óók het SO en VSO) gebruiken resp. een of twee jaar het digitale en op de PDCA cyclus en de Balanced Score Card gebaseerde managementsysteem Werken Met Kwaliteitskaarten en Mijnschoolplan. Deze twee managementsystemen bieden de scholen de mogelijkheid om structureel aan 'de kwaliteit' te werken en deze voor een belangrijk deel ook te borgen. De managementsystemen te samen en vooral in combinatie met elkaar bieden een goede basis in de verantwoording naar het bevoegd gezag en de inspectie. Daarnaast geven de directeuren aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over het werken met beide managementsystemen.

2.2.1 Jaarplancyclus

PRIMOvpr werkt op bestuurlijk niveau met een jaarplancyclus volgens het INK model. Het INK-model (Instituut voor Nederlandse Kwaliteitszorg) is een kwaliteitsinstrument voor de hele organisatie dat integrale kwaliteitsborging en continue verbetering op het oog heeft.

Praktisch gaat het model uit van twee belangrijke principes: de Deming cyclus van Plan, Do, Check, Act en de negen aandachtsgebieden die bepalend zijn voor succes: leiderschap, strategie en beleid, medewerkers, middelen, processen, waardering door medewerkers, klanten en leveranciers, waardering door de maatschappij en eindresultaten.

De eerste vijf punten zijn de organisatie deelgebieden, de andere vier gebieden zijn de resultaatgebieden. Deze negen gebieden vormen het uitgangspunt van dit bestuursverslag.

Jaarlijks wordt vastgelegd welke beleidsvoornemens ten uitvoer zullen worden gebracht. Tevens zal jaarlijks een verslag worden opgesteld om de vorderingen te evalueren. Deze vorm van zelfevaluatie zal in concrete termen alle voornemens en activiteiten voor een verslagjaar onderwerp van evaluatie maken. Zo nodig zal in het jaarplan aangegeven moeten worden in hoeverre 'hangende' onderwerpen uit een vorig jaar nog dienen te worden meegenomen. Verder dient aangegeven te worden welke onderwerpen in aanmerking komen voor borging.

Het bestuurlijk jaarplan 2015 was een voortzetting van het jaarplan van 2014 en bestond wederom uit drie thema's:

1. Opzetten en implementeren van het strategisch personeelsbeleid;
2. (Re)Organisatie;
3. Kwaliteitsoptimalisatie van het onderwijs.

Het bestuurlijk jaarplan 2015 is in het eerste kwartaal van 2016 geëvalueerd. De resultaten zijn hieronder kort weergegeven.

Ad 1 Actiepunten strategisch personeelsbeleid:

- Realisatie van de functiemix **(verbetering gerealiseerd, uitgangspunten nog niet behaald)**
- Invoeren nieuwe cao PO **(gerealiseerd)**
- Actualiseren van het IPB plan op basis van de nieuwe CAO PO **(opgenomen in plan 15-16 werkgroep personeel)**
- Organiseren van een vervangingspool op bestuurlijk en interbestuurlijk niveau **(gerealiseerd)**
- Ontwikkelen van nieuwe of aanvullende beleidsplannen **(opgenomen in plan 15-16 werkgroep personeel)** (naar aanleiding van de actualisatie van het IPB plan en de strategische personeelsplanning) op het gebied van:
    - Ziekteverzuim en vitaliteit (met als doel een preventie bijdrage te leveren aan het verder verlagen van het ziekteverzuim);
    - Jonge leerkrachten (met als doel het bieden van werkgelegenheid en het blijven boeien en bieden van jong talent);
    - Formatie (met als doel tijdiger inzicht in de formatie van het nieuwe schooljaar en het beter kunnen volgen van de formatie);
    - Mobiliteit (met als doel het stimuleren van mobiliteit en het behouden van uitgebalanceerde teams op scholen bij krimp of fusie);
- Invoeren Wet Werk en Zekerheid **(uitgesteld)**
- Intensiveren gesprekkencyclus **(onderdeel plan 15-16 werkgroep personeel)**
- Deskundigheidsbevordering: doorontwikkelen PRIMOCADEMY na afloop van taalexpert **(opgenomen in plan 15-16 werkgroep onderwijs).** Opleiding schoolleiders **(gerealiseerd).**

Ad 2 Actiepunten (re)organisatie:

- Afronden van het fusietraject t.a.v. Obs De Houthoeffe en Obs De Tweemaster met als doel te fuseren per 1-8-2015**. (gerealiseerd)**
- Fusietraject Tiende Penning en T Want. **(gerealiseerd, effectuering per 1-8-16)**
- Onderzoek en ontwikkeling van samenwerkingsscholen **(gestart, effectuering per 1-8-16)**
- Optimaliseren continuïteit en kwaliteit van de beheerstaken door:
    - Samenwerking met en binnen Onderwijskantoor De Cirkel **(gerealiseerd);**
    - Professionaliseren van het facilitair management **(doorgeschoven naar 2016);**
    - Opstellen van een MIP adhv schoolplannen **(deels gerealiseerd, afronding in 2016);**
    - Verder verbeteren van de managementrapportages **(deels gerealiseerd, afronding in 2016);**
    - Het werken met een digitaal facuratiesysteem (ProActive) **(gerealiseerd);**
    - Beschrijven van de administratieve organisatie en het optimaliseren van het versiebeheer van beleidsplannen **(gerealiseerd).**
- Ontwikkelen van een visie en beleid op het gebied van ICT. **(Gerealiseerd)**
- Actualiseren van de MOP en het opstellen van beleid t.a.v. de doordecentralisatie van huisvesting**. (Gerealiseerd)**

Ad 3 Actiepunten kwaliteitsoptimalisatie van het onderwijs:

- Deskundigheidsbevordering t.b.v. opbrengstgericht werken via de opleiding Taalexpert. **(opleiding gerealiseerd, aandachtspunt is verbetering resultaten taalonderwijs)**
- Visie ontwikkeling van de scholen t.o.v. 21st Century Skills in de schoolplannen **(gedeeltelijk gerealiseerd, aandachtspunt in bestuurlijke gesprekken 2016)**
- Verbeteren van de sociale veiligheid van de scholen (verminderen pestgedrag) **(meting veiligheidsbeleving Q1 2016)**
- Opstellen van een SOP op bestuursniveau **(doorgeschoven naar 2016).**
- Ontwikkelen van visie en beleid t.a.v. ouders als partner **(doorgeschoven naar 2016).**
- Excellentiebeleid doorontwikkelen **(gerealiseerd).**
- Invoeren van WMK **(gerealiseerd)**

Het strategisch beleidsplan 2015 tot en met 2018 wordt door alle schooldirecteuren gebruikt als basis voor de eigen beleidsontwikkeling in de scholen. Uitgaande van het beleidsplan hebben de scholen in 2015 een schoolplan opgesteld voor een periode van 4 jaar en zullen zij jaarlijks een daarop gebaseerd jaarplan opstellen. In het jaarverslag van de school wordt gereflecteerd op de

gestelde doelen en actiepunten in het jaarplan in termen van resultaten en door te schuiven actiepunten naar het volgende jaarplan. E.e.a wordt systemisch ondersteund door de module Mijnschoolplan.nl van WMK.

2.2.2 Ambities

In het thans vigerende strategisch beleidsplan zijn de volgende kwaliteitsambities geformuleerd:

1. Alle PRIMOvpr scholen zijn erop gericht om zich doorlopend te verbeteren in de richting van een excellente school.
   In 2018 hebben 50% van onze scholen het predikaat "voldoende", 40% het predikaat "goed" en 10% het predikaat "excellent".
   In 2018 gebruikt 95% van onze scholen dagelijks digitaal leermateriaal in het primaire proces.
2. Op alle PRIMOvpr scholen werken resultaatgerichte teams van leerkrachten die op basis van resultaten van leerlingen evalueren wat goed is gegaan en wat beter kan. Op basis van de uitkomsten van deze evaluaties wordt het onderwijs aangepast.
   In 2018 behaalt elke school met deze werkwijze haar streefdoelen. Organisatie-breed doorloopt 98% van de leerlingen de basisschool in 8 jaar en ontwikkelt zich aangaande hun individuele ontwikkelingslijn positief.
3. De focus van onze organisatie ligt op het creëren van maatschappelijke meerwaarde . Wij zijn gericht op het waarmaken van onze belofte (zoals vermeld onder missie en visie) en meten ons succes hierin af aan de waardering door de overheid (inspectie), de medewerkers , de ouders en de leerlingen.
   Naast de eerder omschreven ambities met betrekking tot waardering door de overheid waarderen in 2018 onze belangrijkste stakeholders ons in de tevredenheidspeilingen met minimaal een 8 (op een schaal van 10 punten).

Naar aanleiding van de evaluatie de schoolplannen en de behaalde resultaten in 2015 hebben we geconstateerd dat ambitie 1 verdere uitwerking behoeft, ambitie 2 niet volledig behaald is en onze aandacht nodig heeft en ambitie 3 behaald is.

2.2.3 Verantwoording

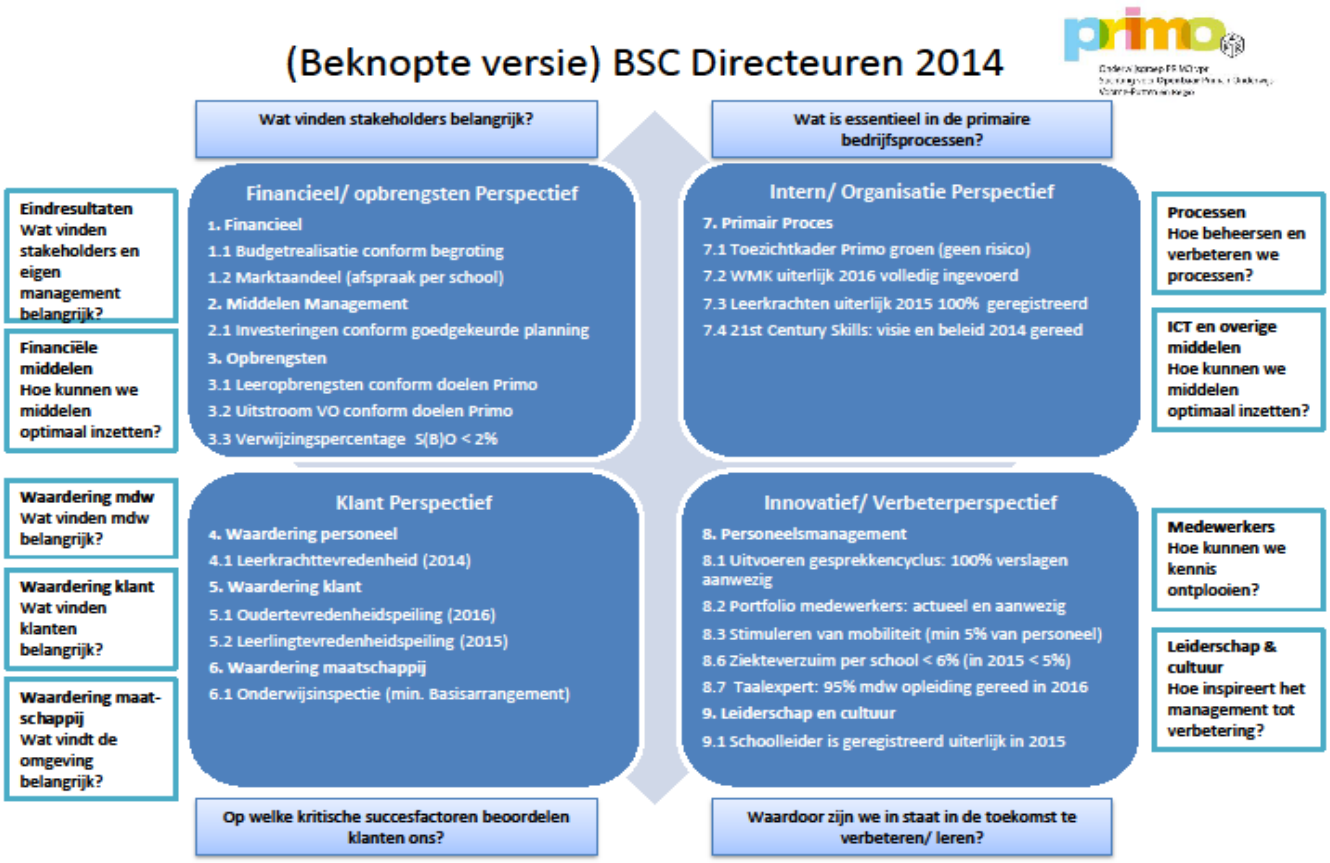
Het College van Bestuur legt door middel van de jaarstukken verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Na goedkeuring van de jaarstukken door de Raad van Toezicht legt PRIMOvpr met deze stukken verantwoording af t.b.v. het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (OC&W) over de inzet van de middelen voor personeel en materieel in relatie tot de onderwijsopbrengsten. Gezien de betrokkenheid van de gemeente bij het openbaar onderwijs wordt de gemeente, naast de jaarstukken, minimaal twee keer per jaar in de vorm van het wethoudersoverleg geïnformeerd door het bestuur over de gang van zaken.

Deze verticale verantwoording past voor het **bestuur en de scholen** binnen het kwaliteitsbeleid van de organisatie waarin ook de horizontale verantwoording c.q. dialoog een steeds belangrijker plaats krijgt. Daarbij worden met name ook andere instrumenten gehanteerd zoals de uitkomsten van leerling, ouder- en personeels-tevredenheidsonderzoeken. De voor 2015 geplande stakeholdersbijeenkomst is (onder meer als gevolg van de bestuursoverdracht) doorgeschoven naar 2016. Tevens wordt er in 2016 een leerlingcongres georganiseerd.

De horizontale verantwoording zal in de toekomst worden uitgebreid in de samenwerking en contacten van de basisscholen met de ouders van de leerlingen, de scholen van het voortgezet onderwijs en organisaties van voor- en buitenschoolse opvang en jeugdzorg.

Binnen de organisatie van PRIMOvpr leggen **directeuren** via de managementrapportages (twee keer per jaar) en via de evaluatie van het jaarplan (een keer per jaar) verantwoording af aan het College van Bestuur over resp. de voortgang en de resultaten t.a.v. het primaire proces en de ondersteunende processen. De voortgang van de scholen, met name op het gebied van de verbetering van de onderwijsopbrengsten/ kwaliteit wordt op bestuursniveau via een eigen systeem van PRIMOvpr geborgd. In aanvulling op dit systeem zijn in 2015 de mogelijkheden van Esis in combinatie met de nieuwe rapportagetool Ultimview uitgebreid.

Met ingang van 2014 hanteert het CvB de navolgende balanced scorecard bij haar managementgesprekken.

De GMR stelt zelf een jaarverslag van haar activiteiten en behandelde thema's op, (mede) als verantwoording aan de achterban.

2.3 Risicoanalyse

Het ontwikkelen van risicomanagement is één van de pijlers van goed bestuur binnen onderwijs. Het College van Bestuur heeft in 2012 een risico inventarisatie en -analyse laten uitvoeren om inzicht te verkrijgen in de risico's en om te komen tot een plan van aanpak om de investeringsruimte efficiënt aan te wenden ter vermindering van risico's en het optimaliseren van onderwijskundige ontwikkelingen.
De risicoanalyse vormt daarmee de basis voor het investeringsplan, dat in oktober 2012 is opgesteld, en is het antwoord op de vraag van de Inspectie van het Onderwijs inzake het "teveel" aan middelen die nog niet ingezet zijn in het primaire onderwijsproces.

Bij de risicoanalyse is gekeken, op basis van de geïnventariseerde risico's, wat de impact is op de organisatie en in hoeverre de kans bestaat dat die risico's zich ook gaan voordoen. Uit deze analyse zijn drie belangrijke risico's naar voren gekomen:

1. De leeftijdsopbouw van het personeelsbestand is onevenwichtig. Relatief veel personeelsleden zijn ouder dan 55 jaar, waardoor er een toenemend beslag op Bapo aanspraken plaats vindt en er sprake is van een grote (natuurlijke) uitstroom.
2. De kwaliteit van de organisatie is wel verbeterd, maar nog onvoldoende om onderwijskundig beleid te borgen en innovatief bezig te zijn met onderwijsvernieuwing.
3. Een verhoogd risico op het gebied van de beheersbaarheid van de ondersteuning (administratie, staf, etc.).

Dit risicoprofiel heeft geleid tot twee belangrijke inzichten:

1. Er dient een verhoogde buffercapaciteit te zijn om toekomstige (Bapo)risico's af te dekken.
2. Er dienen beheersmaatregelen genomen te worden teneinde de kans dat risico's zich gaan voordoen te verminderen, zodat het realiseren van de onderwijsdoelen niet in gevaar komt.

Deze inzichten hebben vervolgens geleid tot het formuleren van de volgende maatregelen:

- Het treffen van maatregelen ten aanzien van leerlingprognoses en consequent omgaan met prognoses in doorrekeningen van onder meer de begroting.
- Het voeren van strategisch personeelsbeleid specifiek gericht op het voorkomen van kwaliteitsverlies ten gevolge van de versnelde natuurlijke uitstroom van personeel in de aankomende jaren.
- Naast intensivering van ziekteverzuimbegeleiding ook een start te maken met gezondheidsbeleid gericht op de duurzame inzetbaarheid van personeel.
- Investeren in deskundigheidsbevordering met betrekking tot opbrengstgericht werken.
- Beheersmaatregelen te nemen om de kwaliteit van het bestuursbureau te continueren.
- Hernieuwde opzet maken ten aanzien van sturingsinformatie op het gebied van financiën en personeel. Inclusief de administratieve vastlegging en rapportages.
- Een meerjarig investeringsplan opstellen en periodiek te onderhouden om een betere sturing op de activa te kunnen borgen.
- Maatregelen te treffen om de doorontwikkeling van kwaliteitsniveau onderwijsbeleid te borgen en onderwijsinnovatie te stimuleren.
- Oplossing organisatieprobleem in dubbelrol van College van Bestuur die zowel bestuurt als uitvoert en controleert.

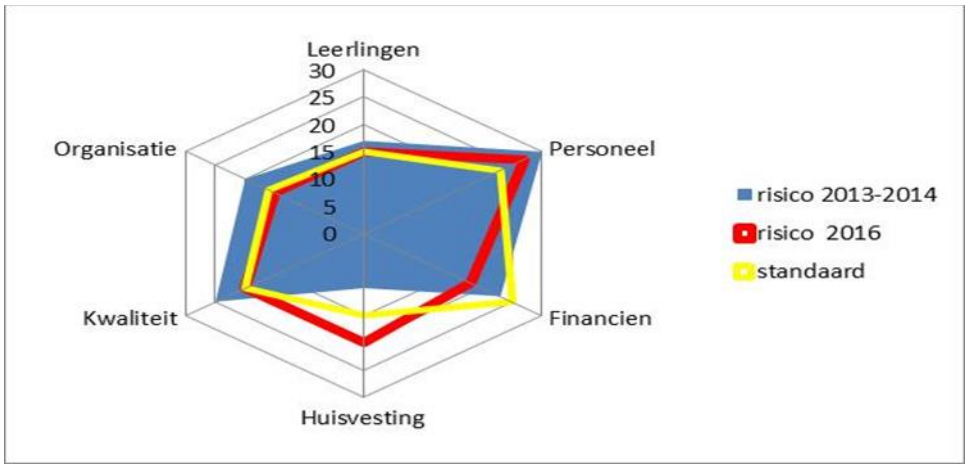
Eind 2015 heeft het CvB besloten om een nieuwe risicoanalyse uit te voeren om:

1. De effectiviteit van de doorgevoerde beheersmaatregelen te bepalen;
2. Risicomanagement in te voeren om een continue beeld te krijgen waar risico's zich voordoen om snel bij te kunnen sturen;
3. Het meerjareninvesteringsplan te herijken op effectiviteit en haalbaarheid.

De risicoanalyse is net als in 2012 uitgevoerd door Timmacon Onderwijs. Bij het onderzoek zijn, na deskresearch en interne interviews (met directeuren, RvT en CvB), ook externe interviews gehouden (VO, Samenwerkingsverband, toeleverancier).

De uitkomst van de risicoanalyse is in onderstaande grafiek weergegeven en afgezet tegen de standaard (indien aan alle risico's een identieke waarde wordt toegekend).

Zoals uit de grafiek blijkt, zijn er minder risico's door genomen beheersmaatregelen bij zowel organisatie, kwaliteit als personeel. Toegenomen risico's liggen rond huisvesting. De risico's t.a.v. personeel liggen nog wel steeds boven het landelijk gemiddelde. Dit komt met name door de leeftijdsopbouw van het personeel en het grote risico op onvoldoende personeel in een periode van circa 5 jaar.

In het rapport van de risicoanalyse zijn een aantal adviezen ten aanzien van het risicomanagement geformuleerd:

Technische risico's

- Strategisch personeelsbeleid te gaan voeren specifiek gericht op de gevolgen van de snelle natuurlijke uitstroom van personeel op een termijn van 5 jaar. Onderdeel hiervan moet zijn een seniorenbeleid. Enerzijds gericht op behoud van kennis en capaciteit, anderzijds in relatie tot (nieuwe) ambities die PRIMOvpr heeft.
- Communicatieplan borgen in de reguliere P&C cyclus.
- Implementatie sturingsinformatie (Ultimview en Ultimplan).
- Outsourcing facilitaire zaken bestuursbureau.

Kwaliteitsrisico's

- Er dienen beheersmaatregelen getroffen te worden om de doorontwikkeling van het kwaliteitsniveau beter te borgen. De versnelde natuurlijk uitstroom en het (nog) ondervertegenwoordigd zijn van jong personeel alsmede de discrepantie tussen ambities en huidige situatie verdient aanvullende aandacht.
- Er dient geïnvesteerd te worden in een beheersplan huisvesting en een strategisch huisvestingsbeleid
- Er dient geïnvesteerd te worden in POVO overleg om doorgaande leerlijnen (m.n. op de kernvakken Nederlands en Rekenen (Wiskunde)) te borgen.

Organisatierisico's

- Er dient een toezichtskader, normenkader en informatieprotocol te worden opgesteld om de kwaliteitsontwikkeling van scheiding bestuur en toezicht te realiseren.

De risicoanalyse en de adviezen zijn in het eerste kwartaal van 2016 met alle relevante stakeholders besproken (CDO, RvT, KGMR). Het CvB neemt in haar vergadering van mei 2016 besluiten over de adviezen en de bijbehorende aanpassingen van de investeringsplanning.

3. Deelgebied organisatie

3.1 Leiderschap

Het College van Bestuur vormt het bevoegd gezag en is eindverantwoordelijk voor de beslissingen die in verband met de scholen worden genomen over het onderwijs dat wordt gegeven en over de scholen als geheel. Het College van Bestuur wordt in haar werkzaamheden ondersteund door het bestuurskantoor. Hierbij geldt de volgende taakverdeling:

Rollen	Voorbereiden	Goedkeuren	Uitvoeren	Controleren
CvB		X		X
Disciplines bestuurskantoor	X		X	

In mei 2014 is de inrichting van het bestuurskantoor geactualiseerd met als uitgangspunt bovengenoemde taakverdeling. Ten behoeve van de beleidsvoorbereiding werken de betreffende medewerkers van het bestuurskantoor samen met de werkgroepen (Onderwijs, Personeel, Financiën, PR/ Marketing, ICT Ambassadeurs). Concept voorstellen worden behandeld door het College van Bestuur (CvB) en na besluitvorming ingebracht in het directieoverleg (CDO) ter informatie.

De schooldirecteur is belast met de algehele leiding van de school of scholen en geeft leiding aan de medewerkers. De schooldirecteuren leggen met betrekking tot de onderwijsresultaten en de algehele bedrijfsvoering verantwoording af aan het College van Bestuur.

De PRIMOvpr schooldirecteur:
- Beschikt aantoonbaar over de vijf basiscompetenties op minimaal vormgevend niveau (profiel 2) zoals beschreven in de beroepsstandaard.
- Is geregistreerd in het schoolleidersregister en voldoet voortdurend aan de criteria.
- Vult de drie rollen die van belang zijn voor een professionele leergemeenschap met verve in:
    1. Cultuurbouwer: het uitdragen en versterken van bepaalde waarden, opvattingen en normen ten dienste van een professionele leercultuur
    2. Educator:
        - Begeleider: individuele en collectieve leerprocessen begeleiden;
        - Expert: recente en gefundeerde kennisbasis van leren, onderwijzen, curriculumontwikkeling en toetsing inzetten om leraren te professionaliseren
    3. Architect: van cultuur van leren en samenwerken en ondersteunende structuur

Per ultimo 2015 bestond het team van directeuren uit 14 personen. Meer dan de helft van de directeuren rondt in 2016 de voor het schoolleidersregister vereiste opleiding af, waardoor het voltallige directiekorps per ultimo 2016 geregistreerd is.
In 2015 ging 1 directeur met pensioen. In 2015 zijn er 4 locatieleiders benoemd.

3.2 Strategie en beleid

3.2.1 Beleidscyclus

Het College van Bestuur stelt, binnen de vastgestelde beleidscyclus, de (strategische) beleidskaders op in overleg met de schooldirecties en de GMR en rekening houdend met wettelijke kaders. De autonomie van de scholen is terug te vinden in de uitwerking van beleidskaders: invulling, accenten, profilering en dergelijke kunnen per school anders liggen. De schooldirecties bespreken dit met de medezeggenschapsraden.

De beleidsvoorbereiding wordt gedaan door werk- en projectgroepen, in overleg met en ondersteund door het bestuurskantoor en het College van Bestuur. Een door de werkgroep voorbereid en onderbouwd beleidsvoorstel wordt voorgelegd aan het College van Bestuur en

vervolgens aan de directeuren tijdens een CDO (Centraal Directieoverleg). Afhankelijk van de aard van het stuk wordt het ook voorgelegd aan de KGMR (Kerngroep Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad). Wanneer het volledige traject doorlopen is, wordt het definitieve beleidsstuk verspreid onder de belanghebbenden.

3.2.2 Onderwijskundig beleid

De kernpunten van het onderwijskundig beleid van PRIMOvpr zijn:

- Het aanbieden van onderwijs van goede tot excellente kwaliteit, dat uit gaat van de verschillen tussen leerlingen.
- Het aanbieden van verschillende onderwijsconcepten (pluriformiteit).
- Het bieden van maximale ontwikkelingskansen voor leerlingen en medewerkers binnen de door PRIMOvpr geformuleerde doelen (gericht op resultaten van leerlingen).
- Het werken in een professionele leergemeenschap.

3.2.3 Buiten de Grenzen

PRIMOvpr staat voor sterk en kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor alle leerlingen. Met het Buiten de Grenzen programma biedt onze organisatie een integrale aanpak om de cognitieve potentie van de leerlingen beter te benutten, waarbij de doelgroep de twintig procent beter presterende leerlingen is. De aanpak is gebaseerd op twee pijlers:

1. Het doorlopend ontwikkelen van talent: van zeer vroegtijdige signalering tot en met de overgang naar het voortgezet onderwijs.
2. Het ontwikkelen van talent door middel van 'verbredingsonderwijs'.

Nog steeds kunnen leerlingen:

1. Deelnemen aan bovenschoolse of school-eigen plusgroepen.
2. Deelnemen aan de plusgroep voor begaafde leerlingen in het voortgezet onderwijs (Helinium en Maerlant).

Voor begaafde leerlingen met de behoefte aan een intensievere begeleiding werd in 2014 als pilot het Vooruitwerklab Op Locatie (VWL) van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (CBO) opgestart. De ervaringen hiermee zijn dermate positief en waardevol geweest dat de pilot met een jaar is verlengd en zelfs een tweede Vooruitwerklab op Locatie is opgestart.

De coördinator adviseert de scholen bij begeleiding van individuele begaafde leerlingen met een gedrags- of leerprobleem, doet voorstellen voor nieuw beleid, organiseert informatieavonden voor ouders, onderhoudt de contacten op dit gebied met het voortgezet onderwijs, assisteert scholen bij het ontwikkelen of implementeren van beleid voor begaafde leerlingen, brengt nieuwe kennis en inzichten in de organisatie (bezoeken conferenties, lezingen, enz.) en legt schoolbezoeken af in overleg en tesamen met de medewerker kwaliteitsbeleid.

Een evaluatie met de directeuren heeft opgeleverd dat de financiële middelen die hieraan worden uitgegeven goed worden besteed en Buiten de Grenzen voorlopig nog in een behoefte voorziet. Daarbij is het de intentie dat door de verdere ontwikkeling van Buiten de Grenzen en Passend Onderwijs de scholen in de toekomst zelf deze leerlingen goed kunnen bedienen.

3.2.4 21st Century Skills

Een belangrijke basis voor het Masterplan in innovatie. Het onderwijs op de PRIMOvpr scholen dient gericht te zijn op het verwerven van vaardigheden van de 21st eeuw, waarbij het gaat om creativiteit, innovatief en kritisch denken, problemen oplossen, communicatie en samenwerking. Leerlingen zullen dus anders moeten worden voorbereid op hun toekomst. En scholen zullen moeten inspelen op andere groepsvormen, schooltijden en ander onderwijs.

De eerste pilot op Tweespan te Heenvliet, waarbij gewerkt wordt volgens de principes van de Steve Jobs-school (O4NT) loopt. De opgedane ervaringen van leerkrachten, leerlingen en ouders zijn beslist hoopgevend te noemen. Spanning is er nog wel aan de kant van de opbrengsten.

De contouren van onderwijs 2032 worden ook steeds zichtbaarder. De eerste adviezen zijn inmiddels uitgebracht en er zal nog veel over gediscussieerd gaan worden. Duidelijk is al wel dat er een grote overlap zal komen met de 21st Century Skills. Binnen PRIMOvpr wordt binnen

werkgroepen al nagedacht over welke stappen er op korte, middellange en lange termijn moeten worden gezet.

3.2.5 Passend onderwijs

PRIMOvpr maakt deel uit van twee samenwerkingsverbanden, te weten een voor het PO, Kindkracht (2808) en een voor het VO, SWV voor VO en VSO Voorne Putten Rozenburg (2812)

Na de officiële oprichting op 1 augustus 2014 ligt het eerste volle kalenderjaar achter ons. Per samenwerkingsverband worden hieronder de belangrijkste zaken weergegeven.

Kindkracht
In januari is er een bijeenkomst geweest met de deelnemende besturen o.l.v. Sandra van Kolfschoten, waarin we met elkaar hebben besproken wat wij als bestuurders belangrijk vinden en hoe wij onze vergaderingen zouden kunnen inrichten. Het kind en de scholen horen centraal te staan als het om goed Passend Onderwijs gaat. Verder is er ingegaan op de rol en verantwoordelijkheid van ieder lid van het toezichthoudend bestuur.
We hebben vastgesteld dat het weerstandsvermogen € 700.000,- moet bedragen. We hebben hiervoor meerdere jaren de tijd om dat op te bouwen.
Het SWV heeft het initiatief genomen om een Taalklas voor de anderstalige leerlingen op te zetten op Voorne, vanwege acute hulpvragen vanuit de scholen. De klas is gestart in april en is na de zomervakantie overgedragen aan de besturen. PRIMOvpr heeft hier de leidende en organiserende rol op zich genomen.
De inspectie heeft in april een bezoek gebracht aan het Samenwerkingsverband. Er zijn gesprekken gevoerd met de directeur, de OPR, het bestuur en enkele directeuren. De bevindingen zijn in het verslag, dat openbaar is gemaakt, terug te lezen. Belangrijke verbeterpunten die zijn genoemd:

- Stellen van kwalitatieve doelstellingen
- Verbeteren van het Ondersteuningsplan
- Communicatie vanuit de schoolbesturen naar ouders, bv via website
- Scheiding bestuur en toezicht

Er is een procuratieregeling en treasury statuut vastgesteld. De OPR is, na het aangaan van een geschil, met de directeur in gesprek over verbetering van het Ondersteuningsplan.
Binnen het SWV is een medewerkster communicatie aangesteld, die de communicatie en de betrokkenheid van de leerkrachten bij het SWV wil verbeteren. Het Samenwerkingsverband laat een externe partij onderzoek doen op de scholen naar de stand van zaken van de Basisondersteuning. De cijfers over instroom, uitstroom Hia's worden besproken.
Het bestuur heeft haar handelen o.l.v. Verus geëvalueerd.

De begroting voor 2016 is meerder keren besproken, maar is in 2015 nog niet vastgesteld.
Het bestuur heeft in gesprekken met de directeur van het SWV aangegeven dat er een kwaliteitsslag moet worden gemaakt aangaande het beschreven beleid met de daarbij horende begroting, de communicatie en betrokkenheid van de OPR en de directeuren.

Samenwerkingsverband VO
PRIMOvpr maakt deel uit van het SWV VO vanwege onze VSO school. Wij zijn een kleine partner.
Het samenwerkingsverband VO is in 2015 gaan werken met een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Het AB vervult de toezichthoudende rol. Er is een toezichtskader vastgesteld.
Het SWV heeft in 2015 personeelsleden afkomstig vanuit Rochade, CIZO en Horizon in dienst genomen en is dus werkgever.
Het onderwerp ISK is op alle vergaderingen uitgebreid aan de orde gekomen, het heeft echter nog niet geleid tot het realiseren van een opvang voor deze leerlingen.
De statuten zijn in 2015 herzien.
Er worden door de scholen onderling audits uitgevoerd , waarbij de belangrijkste thema's van Passend Onderwijs aan bod komen. Het Ondersteuningsplan wordt aangepast en goedgekeurd.
Er is een bijeenkomst met besturen en directies georganiseerd, waarbij er een structuur is vastgesteld aangaande de rol van de directeuren van de scholen in het SWV.
Er is een notitie gemaakt over de kengetallen van het SWV. De besturen hebben een aansluitingsovereenkomst met het SWV ondertekend. Er is een analyse gemaakt over de risico's die het SWV loopt. Er is een notitie Zorgplicht vastgesteld. Er is inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld.

3.2.6 Samenwerking PO/VO

Een aantal jaar geleden is een start gemaakt met de samenwerking tussen het primair en het voortgezet onderwijs, m.n. het Helinium. Deze samenwerking heeft in het verleden geleid tot een zeer succesvol gezamenlijk project voor hoogbegaafden, beter bekend als Buiten de Grenzen (zie ook hierboven). Hierdoor is het mogelijk dat leerlingen plusklassen kunnen bezoeken op PRIMOvpr basisscholen en in het Helinium.

In 2013 is hieraan een nieuw project toegevoegd. De aansluiting van leerlijnen PO richting VO. Gekozen is voor het rekenonderwijs. Het is de bedoeling tweemaal per jaar (er heeft inmiddels één bijeenkomst plaatsgevonden) een inspirerende bijeenkomst voor leerkrachten van beide onderwijsinstituten te organiseren.

Naast deze projecten hebben alle PRIMOvpr scholen contacten met het voortgezet onderwijs, m.n. op het gebied van de doorverwijzing en de daarbij behorende 'warme overdracht'.

3.3 Management van medewerkers

3.3.1 Beleid

Bij PRIMOvpr werken leerkrachten, directeuren en ondersteunend personeel. Al deze mensen zijn in dienst van de Stichting PRIMOvpr en hebben een aanstelling conform de arbeidsvoorwaarden zoals die gelden voor het openbaar onderwijs. Medewerkers vormen de kritische succesfactor in relatie tot de kwaliteit van het onderwijs. Investeren in medewerkers is dan ook voorwaardelijk voor een goed rendement op het gebied van onderwijskwaliteit en -resultaat.

PRIMOvpr voert een werkgelegenheidsbeleid. Dit was een voorwaarde vanuit de gemeenten waaruit PRIMOvpr is ontstaan. Gelet op de dalende leerlingaantallen vormt dit een risico, zowel in aantallen als daardoor ook in kwaliteit. PRIMOvpr besteedt in dit kader veel aandacht aan het ontwikkelen van mobiliteitsbevorderende maatregelen. Gelet op de personele leeftijdsopbouw wordt op relatief korte termijn een groot personeelsverloop door natuurlijke uitstroom verwacht. PRIMOvpr zoekt in haar beleid naar mogelijkheden om binnen het geschetste kader jonge talentvolle medewerkers toch aan zich te binden en te ontwikkelen.

PRIMOvpr heeft voorts het beleid om uitkeringen bij ontslag van medewerkers tot een minimum te beperken door de inzet van outplacementtrajecten en loopbaanbegeleiding. In 2015 was er sprake van twee rechtmatige uitkeringen.

3.3.2 Functiemix[2]

Basisscholen per 31-12-2015:

Schaal	Dienstverbanden	WTF	%WTF	Convenant 2014
LA	246	175,8	86,0%	*58%*
LB	41	28,6	14,0%	*40%*
LC	0	0,0	0%	*2%*
Totaal	303	204,5	100%	*100%*

SBO en (V)SO per 31-12-2015:

[2] In het voorjaar van 2008 is door de minister van OCW en de sociale partners in het onderwijs het *Convenant Actieplan Leerkracht van Nederland (16 april 2008)* gesloten. In dit convenant is over het functiegebouw in het primair onderwijs de volgende afspraak gemaakt: *In 2014 wordt in het basisonderwijs een functiemix bereikt van 58% in schaal LA, 40% in schaal LB en 2% in schaal LC. In het speciaal basisonderwijs wordt een functiemix bereikt van 86% in schaal LB en 14% in schaal LC.*

Schaal	Dienstverbanden	WTF	%WTF	Convenant 2014
LB	33	22,6	88%	*86%*
LC	4	3,2	12%	*14%*
Totaal	37	25,9	100%	*100%*

Hoewel PRIMOvpr hierin niet uniek is ten opzichte van andere besturen blijft het benutten van de mogelijkheden van de functiemix (en daarmee het behalen van de oorspronkelijke doelstellingen 2014) een voortdurend aandachtspunt.

3.3.3 Formatie

Het bestuursformatieplan 2015-2016 is in april 2015 vastgesteld en goedgekeurd.

De school is bekostigingseenheid, maar de middelen worden op bestuursniveau verdeeld. Dit is wettelijk zo geregeld. Het in 2014 ontwikkelde toewijzingsmodel is wederom gehanteerd:

1. Formatie wordt toegewezen op basis van een gemiddelde groepsgrootte van 23 leerlingen *(OP 1:23).* In deze toewijzing wordt het seniorenverlof (duurzame inzetbaarheid/ voorheen BAPO) gecompenseerd en wordt er rekening gehouden met het feit dat de leerlingen in een schooljaar 950 uur les krijgen en leerkrachten in principe maximaal 930 uur mogen worden ingezet voor lesgevende taken.
2. De aanstelling van een directie gebeurt voor een aantal leerlingen >200 *(norm 1:200).*
3. Voor een intern begeleider wordt globaal een dag per 100 leerlingen aangehouden *(1:500).*
4. Voor administratieve ondersteuning c.q. conciërges wordt ook de norm van 1: 500 aangehouden.
5. Het verwachte en onderbouwde leerlingaantal per 1-10-2015 is bepalend voor bovenstaande toewijzingsregels (T-systematiek).

Voor de Maarlandschool ((V)SO) en de Windroos (SBO) geldt een andere toewijzingsmethodiek, gebaseerd op de T-1 bekostiging.

3.3.4 PRIMOcademy

De PRIMOcademy is schooljaar 2012-2013 voor het eerst van start gegaan. Het aanbod komt tot stand op basis van:
- De input vanuit het College van Bestuur.
- De input vanuit de schoolbezoeken en de monitoring.
- De input vanuit de directies.
- De input vanuit de rijksinspectie.
- De input vanuit de overheid.

De medewerker kwaliteitsbeleid is eindverantwoordelijk voor de organisatie uit uitvoering.

Dankzij o.a. de schoolbezoeken en de monitoring is aan het licht gekomen dat veel PRIMOvpr scholen minder goed scoren op het taalonderwijs, waaronder bijvoorbeeld begrijpend lezen, spelling en woordenschat. Hierdoor is gekozen voor een kwaliteitsimpuls op het gebied van taal 'naar Fins voorbeeld' (hoog opgeleid en gekwalificeerd personeel): het Post-HBO traject 'Taalexpert'. Begin schooljaar 2013-2014 is als onderdeel van de PRIMOcademy het 3-jarig Post-HBO traject 'Taalexpert' van start gegaan. Personeel met een wtf van 0,5 of meer neemt verplicht deel. Personeel met een wtf <0,5 neemt deel aan een light versie (niet Post-HBO) maar mag desgewenst deel nemen aan het Post-HBO traject.

Het Post-HBO traject kent een zestal keuzemodules waaruit er ieder jaar een gekozen kan worden uit de modules het jonge kind, creatief met taal, dyslexie, NT2, taal en multimedia en Engels. Naast de keuzemodules volgt ieder personeelslid nog de vaste onderdelen 'Opbrengstgericht' en 'Handelingsgericht' gedurende 3 jaar.

Voor het volgen van de lessen is een vast lespunt ingericht in OBS De Kring: het PRIMOvpr taalexpertise centrum. Daarnaast wordt nog gebruik gemaakt van ruimten in een aantal andere PRIMOvpr scholen, waaronder OBS de Wateringe, OBS het Palet en OBS de Brandaris.

Het tweede jaar van het Post-HBO traject verliep al een stuk soepeler dan het eerste jaar. Meer leerkrachten raakten overtuigd van 'nut en noodzaak' en putten energie uit het gevarieerde aanbod.
Het derde jaar loopt thans nog. In september 2016 hoopt een groep van ongeveer veertig leerkrachten daadwerkelijk af te studeren. Een groep van tien tot twintig leerkrachten heeft aangegeven schooljaar 2016-2017 te willen gebruiken om alsnog via 'het bezemjaar' af te studeren. Tijdens schoolbezoeken en andere contactmomenten valt op dat de leerkrachten (ook die niet afstuderen) veel hebben opgestoken van het taaltraject!

3.3.5 Ziekteverzuim

In 2015 is er een daling van het ziekteverzuimpercentage. Met name het korte verzuim is verder gedaald, echter wel met een toegenomen meldingsfrequentie. Het lange verzuim is toegenomen als gevolg van een aantal medewerkers met ernstige (niet-werkgerelateerde) gezondheidsklachten.

Preventie en verzuim blijven hoog op de agenda staan. Er is per ultimo 2015 een nieuw contract met de arbodienst afgesloten met eigen regie waardoor PRIMOvpr meer kan gaan sturen op het ziekteverzuim. Er wordt ook actief ingezet op preventie o.a. door de inzet van een arbeidspsycholoog en het spreekuur van de bedrijfsarts in huis.

Verzuim	2014	2015
Verzuimpercentage	6,09	5,58
Kort verzuim	5,41	4,69
Lang verzuim	0,59	0,98
Meldingsfrequentie	0,72	1,04

Het casemanagement bij langdurig verzuim is in 2015 uitgevoerd door een externe casemanager van Intermit BV. In Q2 2016 wordt dit overgenomen door de medewerker personeelszaken.

3.3.6 Mutaties directie

De heer Winkelhorst heeft na een lange onderwijscarrière voor de zomervakantie afscheid genomen van Obs Mildenburg en geniet van zijn pensioen. Hij wordt opgevolgd door meerscholendirecteur mevrouw Stenneken. In het kader van de nieuwe directiestructuur in Oostvoorne zijn de dames Huibrechtse en De Fuijk benoemd als locatieleider op respectievelijk JPS Driehoek en Obs Mildenburg.
In het kader van de formatie zijn de dames Moonen en De Bruin benoemd als locatieleiders van respectievelijk Obs Tweespan en Obs Houthoeffe. De locatieleiders hebben de schoolleidersopleiding afgerond en zijn afkomstig uit onze interne talentenpool.

3.4 Management van middelen

3.4.1 Huisvesting en facilitair

Na het vertrek van de huisvestingsmedewerker van PRIMOvpr in juni 2015 is er gezocht naar een externe specialist op het gebied van vastgoed. Aan het besluit de huisvestingsmedewerker niet te vervangen, lagen twee belangrijke beweegredenen ten grondslag:

- vermindering van de kwetsbaarheid op een relatief complex en arbeidsintensieve onderwijsondersteunende positie;
- verhogen van de kans tot bestuurlijke samenwerking.

Er heeft een onderhandse aanbesteding plaats gevonden. Anculus bleek de best geschikte partij en heeft met ingang van augustus 2015 het beheer ter hand genomen. Er wordt gewerkt met een centraal meldpunt. Hier kunnen de scholen alle vragen, klachten en serviceverzoeken aanmelden. Deze worden door Anculus volgens afgesproken afhandelings- en reactietijden opgepakt, weggezet en afgehandeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van een webbased portal "OD-portaal" (Ondersteunende Diensten – portaal). Anculus is integraal verantwoordelijk voor tijd, geld, kwaliteit en het voldoen aan vigerende wet- en regelgeving. Anculus organiseert, toetst, bewaakt en communiceert, waarbij periodiek verantwoording word afgelegd middels managementrapportages en voorgangsgesprekken.

In de maanden september tot december heeft Anculus ook een beleidsondersteunende rol gespeeld. Dit heeft geresulteerd in een concept versie van een huisvestingsbeleidsplan, welke in 2016 wordt afgerond. Tevens is het meerjarenonderhoudsplan (2016-2025) geactualiseerd.
In het meerjarenonderhoudsplan is de conditiemeting (technische kwaliteit) van de bouwdelen bepaald volgens de methode van waardenvrij inspecteren conform de norm NEN2767. Door bij de conditiemeting de bouwdelen op hun conditie dan wel kwaliteit te beoordelen en hierbij de gebreken van elk bouwdeel te inventariseren, krijgt men inzicht in de werkelijke technische staat van het gebouw. Dit in tegenstelling tot het eerdere meer traditionele begroten op basis van theoretische cycli van gebouwelementen.

Het onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd obv de huidige situatie. Anculus hanteert voor herinspecties een tweejarige cyclus, waarbij elk gebouw een maal in de twee jaar een herinspectie krijgt en in het tussenliggende jaar een bureau actualisatie wordt uitgevoerd.
In 2015 is het meerjarenonderhoudsplan gebaseerd op het bestaande plan (DHV en bijgewerkt door PRIMOvpr) in combinatie met herinspecties, quick-scans en gesprekken met schooldirecteuren. Daarnaast was er voor een aantal nieuwere gebouwen nog geen bestaande MOP, deze gebouwen zijn van tekeningen geïnventariseerd en opgenomen in het plan.

De met PRIMOvpr samenwerkende besturen (Floréo, Prokind, VCPO Spijkenisse, VCO de Kring) hebben in het eerste kwartaal van 2016 ook een contract gesloten met Anculus voor het gebouwenbeheer. Binnen het contract van de samenwerkende besturen worden onderhoudsdiensten gezamenlijk aanbesteed.

Projecten
In 2015 kon Obs de Hoorn haar nieuwe onderkomen in het voormalige dorpshuis De Meent betrekken. Met de gemeente is overeengekomen dat PRIMOvpr het schoolgedeelte in eigendom zal ontvangen en dat de gymzaal geëxploiteerd wordt door een autonome Stichting (Stichting Dorpshuis De Nieuwe Meent). Het schoolgedeelte voorziet tevens in een multifunctionele ruimte welke buiten schooltijden ter beschikking staat van de stichting.

Een ander belangrijk project in 2015 was de voorbereiding van de nieuwbouw van het IKC aan de Sportlaan/ Schoolslag te Hellevoetsluis. Het nieuwe schoolgebouw zal onderdak bieden aan een drietal scholen: Obs de Wateringe Montessori, RKBS Hendrik Boogaardschool en CBS de Bron/ Brug en kinderopvangorganisatie De Kinderkoepel (inclusief peuterspeelzaal). Er wordt naar gestreefd om de nieuwbouw in 2019 op te leveren. De aangekondigde verplaatsing van Obs De Wateringe naar de nieuwbouwlocatie heeft voor veel onrust onder team en ouders gezorgd eind 2015. In het eerste kwartaal van 2016 is er in goed overleg met alle partijen een alternatief plan uitgewerkt voor de locatie van de Wateringe aan de Bremstraat.
Tevens zijn in 2015 de bouwkundige voorbereidingen voor het IKC de Struijten (Obs De Brandaris, RKBS De Sterrenwacht, KOV Kinderkoepel) besproken. Realisatie is gepland voor de zomer van 2016.

Het bestuur is in gesprek met de gemeente Westvoorne over nieuwbouw van bredescholen in Rockanje (2018) en Oostvoorne.

Facilitair
Op facilitair gebied waren er een aantal belangrijke projecten in 2015: als eerste de verbetering van telefonie en kopieermogelijkheden in de scholen en als tweede de revitalisatie van de netwerken in de scholen. Na de zomervakantie is er een project gestart waarbinnen alle scholen voorzien worden van een goed functionerend, hybride netwerk. Zowel de bekabeling als de WiFi aansluitingen in de scholen worden geoptimaliseerd. Dit project loopt op schema en wordt in de zomer van 2016 afgerond.

In het verlengde van de revitalisatie zijn er nog twee noemenswaardige zaken op het gebied van ICT. Het beheer van de ICT netwerken is overgegaan van Heutink ICT naar Emjee ICT diensten. Tevens zijn de scholen, na een inspiratiesessie met ICT goeroe Erno Mijland, gestart met het opstellen van een ICT visie, veelal als onderdeel van het schoolplan, waarbij het uitgangspunt "techniek volgt visie" geldt als het gaat om vervangings- en/of uitbreidingsinvesteringen gaat op het gebied van ICT.

In 2015 is voorts gestart met de aanbesteding van de schoonmaak en zijn de voorbereidingen getroffen voor de ICT aanbesteding. Tevens is er inkoopbeleid opgesteld.

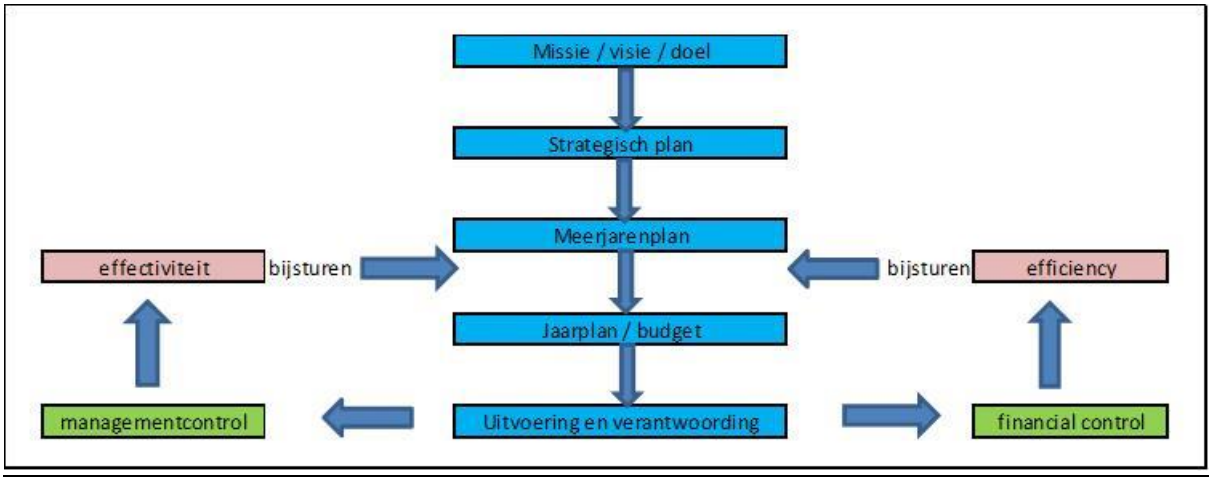
3.4.2 Financieel beleid

Belangrijkste kenmerken van het financiële beleid

Het financieel beleid is gericht op vergroting van de mogelijkheid van de directeuren om onderwijskundig leiding te geven aan de school. Dit heeft tot gevolg dat de meeste middelen bovenschools worden beheerd. Dit draagt tevens bij aan een transparante en efficiënte verantwoording van de financiële middelen die door het rijk beschikbaar zijn gesteld.

Het beleid is er conform wettelijke richtlijnen op gericht te waarborgen dat er een weerstandsvermogen wordt opgebouwd tussen de 10-15% van de totale jaarlijkse baten van de organisatie, dat er een zorgvuldig afschrijvingsbeleid is en dat er in ieder geval voorzien wordt in een sluitende exploitatiebegroting. Het exacte percentage van het weerstandsvermogen wordt mede bepaald door de verhouding vaste en variabele verplichtingen van de organisatie. Het CvB van PRIMOvpr streeft ernaar deze kengetallen te benaderen, echter realiseert zich dat de huidige kengetallen ruim boven de signaleringsgrenzen liggen.

Goed beheer van middelen en voorzieningen vereist een meerjarenplanning en een meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd. De afgelopen twee jaar zijn er maatregelen genomen om te komen tot een beleidsrijke financiële planning en een goede manier om tussentijds te monitoren en sturen op halen van doelen (effectiviteit) binnen de gestelde financiële kaders (efficiency).

Financiële positie per balansdatum

De financiële positie van de stichting is nog altijd zeer solide. De kengetallen met betrekking tot de kapitalisatiefactor, liquiditeit en solvabiliteit liggen boven de signaleringsgrenzen van de commissie Don.

Investeringsplan

In het investeringsplan is een netto-investeringsvermogen[3] van € 2,1 miljoen berekend. Het College van Bestuur heeft in 2012 besloten dit in te gaan zetten voor het treffen van beheersmaatregelen zoals uit de risico analyse zijn voorgesteld.
Zij doet dit op 3 aandachtsgebieden :

1. Opzetten en implementeren strategisch personeelsplan (investering € 1,22 miljoen)

Hierin wordt aandacht besteed aan :

- Toekomstprofielen scholen (personele behoefte i.r.t. optimale leeropbrengst)
- Inzet boventalligheid t.a.v. kwaliteitsontwikkeling
- Versneld aannamebeleid t.a.v. jonge leerkrachten
- Opzetten gezondheidsbeleid

Beoogd resultaat: voorkomen risico kwaliteitsuitstroom en stijging ziekteverzuim

[3] Zie investeringsplan Onderwijsgroep PRIMOvpr d.d. 29 oktober 2012

2. Optimaliseren continuïteit en kwaliteit beheerstaken (investering € 0,26 miljoen)
Hierin wordt aandacht besteed aan:

- Administratieve organisatie (inclusief periodieke risicoanalyse)
- Opzetten en borgen rapportagemethodiek financiën en personeel
- Samenwerking met andere besturen t.a.v. financiële en personele administratie
- Opstellen MIP
- Voorinvestering borging P&O kennis en processen

Beoogd resultaat: continuïteit en kwaliteitsverbetering beheer

3. Kwaliteitsoptimalisatie (investering € 0,54 miljoen)
Hierin wordt aandacht besteed aan:

- Deskundigheidsbevordering opbrengstgericht werken
- Kweekvijver nieuw personeel
- Kwaliteitsimpuls

Beoogd resultaat : kwaliteitsimpuls onderwijskundig beleid en innovatie.

De Raad van Toezicht heeft in haar vergadering van 17 oktober 2012 het plan geaccordeerd. In maart 2013 heeft het College van Bestuur goedkeuring van de Inspectie ontvangen voor het plan. De derde tranche van het investeringsplan (€ 490.000) zou in 2015 uitgevoerd worden. Hieronder een overzicht van de realisatie van de derde tranche tov de begroting 2015.

	Begroot 2015	Realisatie 2015	Investering
1. Strategisch Personeelsplan	**250.000**		
Coaching (jonge) leerkrachten door ervaren collega's		34.627	Begeleiden jonge leerkrachten Coachingstrajecten
Binden talenten		225.230	Aanstellen jonge leerkrachten
2. Professionalisering bestuur	**90.000**		
Administratieve organisatie		18.108	Opstellen handboek AO en begeleiding bij steekproef horizontaal toezicht
Rapportagemethodiek		12.577	Ultimview
Versterking bestuurskantoor (tijdelijk)		89.619	Professionalisering, Mix en Match, overgangsperiode Anculus, Intermit
3. Impuls duurzame gebouwen	**150.000**		
		-	Niet uitgevoerd
	490.000	**380.161**	

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa en investeringsbeleid

Er is in het verslagjaar voor € 744.490 geïnvesteerd in de organisatie op het gebied van inventaris, apparatuur en andere vaste bedrijfsmiddelen. De jaarlijkse afschrijvingslast kwam hiermee op €459.720. Dit indiceert dat het beleidsvoornemen: "up to date brengen van de materiële activa" (met als de begrote stijging van de jaarlijkse afschrijvingen met € 93.000, zoals weergegeven in de begroting 2015) bijna volledig gerealiseerd is, onder meer als gevolg van de investeringen ten behoeve van de revitalisatie van de ICT netwerken. Deze investeringen lopen nog door tot en met juni 2016 en worden versneld (in 3 jaar) afgeschreven.
Voor de begroting 2016 is het meerjareninvesteringsplan opgesteld en is er besloten na herinspectie van de in de scholen aanwezige materiële vaste activa tot een desinvestering van €117.889. Dit verklaart een hogere afschrijving dan begroot.

Financiële vaste activa

Als gevolg van de verhuizing naar Abbenbroek is de waarborgsom uhv de huurovereenkomst met Maasdelta vervallen.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden gevormd door het bestuur en er is geen specifieke termijn, waarbinnen deze aangewend zullen worden. Het CvB heeft in haar vergadering van 22 april 2015 besloten de bestemmingsreserves als volgt aan te passen:

- Handhaving van de reserves huisvesting en Bapo;
- Handhaving van de reserves uitvoering strategisch personeelsplan, kwaliteit beheerstaken en kwaliteit onderwijs;
- Instellen van de reserve Passend Onderwijs.

Deze laatste reserve is ingesteld als gevolg van de ontvangst van de gelden uit de opheffing van het samenwerkingsverband FSL39-06. De reserve zal de komende jaren worden ingezet ten behoeve passend onderwijs, te weten de consultatieve leerlingbesprekingen op de scholen, de HIA's (handelingsgericht integraal arrangeren), de scholing en leergemeenschappen van de intern begeleiders en de mogelijke verdere ontwikkeling van het CBO Vooruitwerklab.

Gezien de wijzigingen in de cao PO is de bestemmingsreserve BAPO minder relevant geworden en heeft het CvB op 11 mei 2016 besloten de reserve per ultimo 2015 op te heffen en te laten vrijvallen in de algemene reserve.

Het resultaat van 2015 zal derhalve als volgt bestemd worden:

	Stand per 1-1-2015	**Resultaat**	**Overige mutaties**	**Stand per 31-12-2015**
Algemene reserve	4.460.685	-185.577	+1.633.990	5.909.098
Reserve Huisvesting	1.849.180			1.849.180
Reserve Strategisch Personeelsplan	1.099.482	-259.857		839.625
Reserve Kwaliteit Beheerstaken	145.308	-120.304		25.004
Reserve Kwaliteit Onderwijs	490.000			490.000
Reserve BAPO	1.633.990		-1.633.990	0
Reserve Passend Onderwijs	263.285	-82.766		180.519
Reserve banken scholen privaat	122.941	-16.634		106.307
Eigen vermogen	**10.064.871**	**-665.138**	**0**	**9.399.733**

Voorzieningen
Aan de jubileumvoorziening werd per saldo €15.185 onttrokken.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud hebben we bijgesteld ten opzichte van de begroting 2015 (begrote dotatie €706.611, daadwerkelijke dotatie: € 440.204). Aan dit besluit liggen twee beweegredenen ten grondslag:

- In de begrote dotatie was een schatting gedaan van het planmatig buitenonderhoud met de precisering dat dit onderhoud nog verder gepreciseerd diende te worden;
- In het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan is het onderhoudsbeleid afgestemd op de verwachte levensduur van de schoolgebouwen.

We hebben op basis van het nieuwe meerjarenonderhoudsplan een bijgestelde raming gemaakt van het verloop van de voorziening. Daarin hebben we onder investeringen voor 2016 kosten opgenomen van verbouwings- en onderhoudstrajecten, die niet opgenomen waren in het plan, maar wel zijn uitgevoerd. Daarnaast hebben we een stelpost voor fonds 50 (investeringsplan) opgenomen van €15.000 per jaar. Dit fonds kent een sterke samenhang met het nog op te stellen duurzaamheidsbeleid, maar kan tevens nieuwe voorzieningen aan een gebouw betreffen. Voor de jaren na 2016 hebben we de stelpost voor investeringen uhv fonds 50 geschat op € 75.000.

	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Saldo per ultimo	€ 855.618	€ 1.068.239	€ 795.670	€ 588.502	€ 618.975	€ 871.818
Bij: dotatie	€ 440.204	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Af: onttrekking conform plan	€ 227.583	€ 504.241	€ 582.168	€ 344.527	€ 122.157	€ 564.592
Af: investeringen	€ 0	€ 218.328	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
	€ 1.068.239	**€ 795.670**	**€ 588.502**	**€ 618.975**	**€ 871.818**	**€ 682.226**

2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
€ 682.226	€ 880.354	€ 380.947	€ 557.111	€ 571.675
€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
€ 176.872	€ 874.407	€ 198.836	€ 360.436	€ 552.084
€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
€ 880.354	**€ 380.947**	**€ 557.111**	**€ 571.675**	**€ 394.591**

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan en de genoemde stelpost investeringen is het saldo van de voorziening van heden tot en met 2025 positief. Echter, er moet in 2016 actie ondernomen worden op het overschot aan vierkante meters (33% ten opzichte van de norm) door middel van het opstellen van duurzaam huisvestingsbeleid. Indien geen actie ondernomen wordt , dan zal er op langere termijn een negatieve voorziening ontstaan.

Ontwikkeling van het resultaat
Het resultaat over 2015 bedraagt -/- € 665.138 en ligt daarmee € 334.862 onder het begrote resultaat van -/- € 1.000.000. Uit bestudering van de cijfers blijkt dat € 580.816 (87%) geplande investeringen betreffen.

Tranche 3 investeringsplan	€ -380.161
Investeringen passend onderwijs	€ -82.766
Desinvesteringen nav schoning activa	€ -117.889
Geplande investeringen	**€ -580.816**

Baten
De totale baten liggen € 385.305 boven de begroting. Dit is grofweg te verklaren als gevolg van hogere inkomsten dan begroot vanuit het samenwerkingsverband (als gevolg van de onderwijsarrangementen, stelregel is dat de onderwijsarrangementen volledig worden ingezet, eea heeft dus geen gevolgen voor het resultaat), hogere detacherings- en verhuuropbrengsten (te voorzichtig begroot) en niet voorziene opbrengsten vanuit de lerarenbeurs en Aurussubsidies (tbv leerlingarrangementen).

Lasten
De huisvestingslasten (ruim € 129.000 boven de begroting) blijven een voortdurend punt van aandacht. Dit heeft vooral te maken met hogere schoonmaakkosten dan begroot (€ 85.735) en

hogere huurkosten (€ 69.000). De incidentele overschrijding van het budget onderhoudskosten (€ 193.281) is min of meer weg te strepen tegen de verlaging van de dotatie onderhoudsvoorziening.

De overige lasten liggen eveneens boven de begroting (€ 66.604). Net als in 2014 is de oorzaak met name terug te voeren op het overschrijden van de leermiddelenbegroting (zowel regulier als digitaal (ICT kosten)). Bij het begroten van de kosten van 2016 is dit onderwerp expliciet met de directeuren doorgenomen.

Besteding van de prestatiebox
De gelden uit de prestatiebox bedroegen in 2015 € 372.479 en zijn als volgt, conform begroting, besteed:

Doel:	Uitvoering:	Besteding:
Cultuureducatie	Inkoop van het kunstprogramma, waardoor alle leerlingen ten minste een maal per schooljaar een theater bezoeken	€ 52.742
Excellentie	Excellentieprogramma Buiten de Grenzen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen en CBO Vooruitwerklab	€ 65.436
Handelingsgericht werken	Begeleiding van de scholen op het gebied van consultatieve leerlingbesprekingen en handelingsgericht werken	€ 74.510
Handelingsgericht werken	Uitvoeren van (diagnostische onderzoeken) bij leerlingen	€ 42.190
Opbrengstgericht werken	PostHBO opleiding taalexpert voor alle leerkrachten inclusief directietraining	€ 152.829
Totaal		**€ 387.707**

3.4.3 Treasurybeleid

PRIMOvpr heeft het treasurybeleid schriftelijk vastgelegd en werkt volgens de Regeling Beleggen en Belenen 2010. Overtollige middelen worden uitgezet via spaarrekeningen en deposito-overeenkomsten met financiële instellingen die voldoen aan de minimale ratingeisen uit de regeling.

3.5 Management van processen

3.5.1 Prioriteit t.a.v. kwaliteit

Algemeen
Het kwaliteitsbeleid vormt naast de onderwijsresultaten een belangrijke indicator voor PRIMOvpr en de inspectie ter bepaling van de kwaliteit van de (school) organisatie. PRIMOvpr hecht aan de juiste uitvoering van het deels eigen ontwikkelde kwaliteitsbeleid en -systeem op basis van de PDCA cyclus en de Balanced Scorecard.

De trend vanuit de Rijksoverheid is waarneembaar dat de kwaliteit van het onderwijs -en dus ook het kwaliteitsbeleid- de komende jaren een prominente positie op de agenda blijft houden: de kwaliteitscultuur van de school. Vanaf augustus 2016 verandert het toezichtkader op belangrijke onderdelen. Het raamwerk van het huidige toezichtkader blijft grotendeels gehandhaafd. Er zal (daarnaast) meer gemonitord gaan worden op de ambities, de ontwikkeling, het curriculum, de verantwoording en dialoog en de veiligheid (inclusief schoolklimaat) van de school.

Schoolbezoeken
Onderdeel van het kwaliteitsbeleid vormen de schoolbezoeken van het College van Bestuur en de medewerker kwaliteitsbeleid. Alle scholen zijn in dit kader tenminste tweemaal bezocht waarbij in ieder geval het onderwijs, de resultaten, het curriculum, het nieuwe toezichtkader en het personeelsbeleid nadrukkelijk aan de orde zijn gekomen. Daarnaast zijn op iedere school nog teamvergaderingen en/of studiemomenten bijgewoond.
Door deze werkwijze is er voldoende tot goed zicht op de aanwezige kansen, bedreigingen en trends. Belangrijke zaken worden en zijn inmiddels meegenomen in nieuw beleid (strategisch beleid, onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, enz.) of staan op de planning te worden

opgenomen, zoals bijvoorbeeld de focus en nadruk op het taalonderwijs (het Post-HBO traject 'Taalexpert').
Er kan worden geconstateerd dat op de scholen het primair proces, de leerlingenzorg en het schoolklimaat (veiligheid) grotendeels en op hoofdlijnen in orde zijn.

Monitoring
Naast de schoolbezoeken vormt de monitoring een belangrijk onderdeel van de PRIMOvpr systematiek. Immers, meten is weten! PRIMOvpr heeft de beschikking over een compleet dashboard met onderdelen als de onderwijsresultaten, de tevredenheidspeilingen, het marktaandeel en (ingediende) klachten.
Waar wenselijk of noodzakelijk vindt vervolgens nader onderzoek, actie of begeleiding plaats.

Werken Met Kwaliteitskaarten (WMK) en Mijnschoolplan
Er is -na het wegvallen van het kwaliteit managementsysteem Kwaliteit In Kaart (KIK)- gekozen voor het digitale kwaliteit managementsysteem Werken Met Kwaliteitskaarten (WMK). Alle PRIMOvpr scholen nemen -met uitzondering van de Maarlandschool (SO en VSO)- vanaf 2013 hieraan deel en volgen een driejarig scholings- en begeleidingstraject. Begin 2015 lagen alle scholen 'op koers' (geen grote achterstanden). Daarnaast geven de scholen / directeuren aan erg tevreden te zijn over het systeem en de systematiek die voor veel structuur zorgt.

Eind 2014 is een begin gemaakt met Mijnschoolplan. Mijnschoolplan is een digitaal managementsysteem dat het verplichte (4-jarige) schoolplan helpt vorm en inhoud te geven. Daarnaast voorziet het in een jaarplan en -verslag.
Doordat er een koppeling kan worden gemaakt met WMK ontstaat een zeer compleet inspectieproof kwaliteits- en beleidsdocument.

3.5.2 Inspectiebezoeken
De Rijksinspectie is belast met het toezicht op de scholen. Dit toezicht is risicogericht op basis van de (eind)opbrengsten. Daarnaast legt de inspectie ongeveer eenmaal per vier á vijf jaar schoolbezoeken af op basis van het kernkader. Ook worden schoolbezoeken afgelegd aan de hand van (onderzoeks)thema's. De contactinspecteur van/voor PRIMOvpr is mevrouw drs. M.A. van der Wal.

Jaarlijks vindt er een gesprek plaats tussen de Rijksinspectie en het College van Bestuur van PRIMOvpr. Inspectie is tevreden over de wijze waarop PRIMOvpr haar rol pakt als bestuur en de resultaten.

Alle scholen in 2015 bezocht door de medewerker kwaliteit in het kader van WMK (check uitgevoerd) en het gebruik van methoden (curriculum). Tevens heeft er een aangekondigd schoolbezoek plaats gevonden op alle scholen. Een zevental scholen schakelden de medewerker kwaliteit in voor het bijwonen van een teamvergadering, voor advies bij verbetering van de kwaliteit van individuele medewerkers of om 'mee te denken' over het kwaliteitsbeleid op de school.

4. Deelgebied resultaat

4.1 Klanten
De stichting heeft , naast de medewerkers, vier belangrijke stakeholders: de kinderen van de scholen, de ouders van de leerlingen, de gemeenteraad en het Ministerie van Onderwijs. Als je de vertaalslag naar klanten maakt dan kunnen we de kinderen als onze belangrijkste, primaire klanten beschouwen en de ouders, gemeenteraad en het Ministerie als secundaire klanten.

4.1.1 Klanttevredenheid
De tevredenheid van de kinderen en de ouders wordt driejaarlijks gemeten. Het tevredenheidsonderzoek onder de leerlingen (van de groepen 6 tot en met 8 van alle scholen) is in 2015 gehouden en resulteerde in een gemiddeld rapportcijfer voor PRIMOvpr van 8,36 (landelijk gemiddelde 8,01).

De tevredenheid van ouders is gemeten in 2013 met als resultaat een gemiddeld rapportcijfer van 7,6 voor PRIMOvpr (landelijk gemiddelde 7,5).
In 2014 is de tevredenheid van het personeel gemeten met als resultaat een gemiddeld rapportcijfer van 7,6 (landelijk gemiddelde 7,7. De resultaten worden besproken met alle betrokkenen (zowel op school- als op bestuursnivo) en verwerkt in de planvorming.

Een uitgebreide weergave van het tevredenheidsonderzoek is opgenomen in bijlage 5.

4.1.2 Klachtenafhandeling

In januari 2015 is een klacht van een medewerker inzake de beoordeling (ingediend per ultimo 2014) behandeld door de Bezwarencommissie van PRIMOvpr. Tevens is er in november 2015 een formele klacht van een ouder bij het College van Bestuur binnengekomen. De klacht is na diverse persoonlijke gesprekken met betrokkenen naar tevredenheid afgehandeld in maart 2016.

4.1.3 Marktaandeel

Gedurende het verslagjaar is het aantal leerlingen gedaald naar 3865. Het marktaandeel bleef stabiel (58%). Een volledig overzicht van de leerlingontwikkeling gedurende de laatste drie jaren is opgenomen in een overzicht dat als bijlage 4 bij dit verslag is gevoegd.

4.1.4 Onderwijsprestaties

Alle PRIMOvpr scholen beschikken over het basisarrangement.

De onderwijsresultaten, voor zover deze worden gemeten en gewaardeerd op basis van de CITO eindscores zijn hieronder weergegeven.

CITO eindtoets

	Jaar 2012	Jaar 2013	Jaar 2014	Jaar 2015
De Driehoek	533,6	535,8	527,5	536,3
De Mildenburg	535,7	535,5	530,6	534,1
t Want	536,2	529,1	535,0	532,1
t Overbos	531,9	538,3	537,5	537,0
De Tiende Penning	538,9	534,2	534,8	526,7
Remix	535,1	535,1	526,4	535,7
De Vliegerdt	533,4	534,3	525,6	538,5
De Branding	535,9	535,6	532,3	535,3
Tweespan	535,3	534,2	533,9	527,8
Meester Eeuwout	536,1	537,3	534,5	535,3
De Hoorn	532,9	534,7	530,7	535,0
De Markenburg	540,9	539,6	543,3	540,1
De Wissel	539,1	535,6	534,1	534,2
De Wateringe	530,8	532,7	528,5	?
Het Palet	538,3	536,6	536,1	538,5
t Schrijverke	536,2	522,2	521,5	529,7
De Kring	533,7	535,1	536,1	532,9
De Brandaris	534,2	532,9	533,1	534,1
De Houthoeffe	536,6	529,8	536,1	538,0
De Montessorischool		?	532,7	?

Legenda	
	= voldoende
	= voldoende (score is boven de bovengrens)
	= onvoldoende
	= niet te berekenen / nog geen uitslag bekend

De Cito Eindtoetsresultaten groep 8 laten een positiever beeld zien dan het afgelopen jaar. Een vijftal scholen (25% van de scholen) scoorde een onvoldoende (d.w.z. onder de ondergrens van de inspectie en ontving een waarschuwing c.q. attendering van de inspectie. Een drietal scholen scoorde boven de bovengrens van de inspectie: de Vliegerdt, de Markenburg (voor de vierde keer op rij!) en de Houthoeffe.

De Tweemaster kreeg (wederom) het basisarrangement toegekend vlak voor de fusie met de Houthoeffe. Hierdoor beschikken alle scholen weer over het basisarrangement.

De Cito tussentijdse toetsen laten een ongeveer vergelijkbaar resultaat met vorig jaar zien. Op basis van de laatste gegevens (de E-toets) behaalden 2 scholen (vorig jaar 3 scholen) onvoldoende resultaten: 't Want en Tweespan. Het gaat hierbij dan om de resultaten bij de vakgebieden technisch lezen groepen 3 + 4, rekenen/wiskunde groepen 4 + 6 en begrijpend lezen groep 6. Gelet op de resultaten bij begrijpend lezen, spelling en woordenschat kan worden geconcludeerd dat de professionalisering / scholing op deze gebieden (Post-HBO traject 'Taalexpert') nog steeds onvoldoende heeft opgeleverd.

Alle scholen gebruiken een meetinstrument voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, nemen jaarlijks een of meerdere vragenlijsten af (sociaal functioneren, welbevinden en veiligheid), hanteren een anti-pestprotocol en beschikken over een beredeneerd aanbod voor de sociale vaardigheden (methode SOVA).

4.2 Medewerkers

4.2.1 Ziekteverzuim

Zoals eerder in het verslag gemeld is er in 2015 sprake van daling van het ziekteverzuimpercentage. Met name het korte verzuim is verder gedaald, echter wel met een toegenomen meldingsfrequentie. Het lange verzuim is toegenomen als gevolg van een aantal medewerkers met ernstige (niet-werkgerelateerde) gezondheidsklachten.

Verzuim	2014	2015
Verzuimpercentage	6,09	5,58
Kort verzuim	5,41	4,69
Lang verzuim	0,59	0,98
Meldingsfrequentie	0,72	1,04

In 2015 genoten 7 medewerkers zwangerschaps- en bevallingsverlof en 10 medewerkers ouderschapsverlof.

4.2.2 De organisatie in cijfers

Per 31 december 2015 heeft PRIMOvpr 412 medewerkers in dienst, van wie 121 een full time dienstverband hebben en 291 een parttime dienstverband. De onderstaande overzichten geven een beeld van de personeelssterkte, afgezet tegen diverse variabelen, op de genoemde peildatum.

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	412	5	27	106	87	66	121
Bezetting (wtf)	298,3903	0,6375	7,9617	53,6350	59,0638	55,7870	121,3053

Schema 1: Personeelssterkte per deeltijdcategorie

Type aanstelling		Totaal	Fulltime	Parttime
vaste aanstelling	Aantal Personen	366	102	264
	Bezetting (wtf)	258,1927	100,0553	158,1374
tijdelijke uitbreiding	Aantal Personen	18	3	15
	Bezetting (wtf)	2,8137	0,9846	1,8291
tijdelijke aanstelling	Aantal Personen	76	25	51
	Bezetting (wtf)	36,9200	20,2654	16,6546

Schema 2: Personeelssterkte per arbeidsrelatie

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Onderwijzend Personeel	Aantal Personen	284	82	202
	Bezetting (wtf)	201,9893		
Onderwijzend Personeel Functiemix	Aantal Personen	33	9	24
	Bezetting (wtf)	24,2531		
Onderwijs Ondersteunend Pers. Schoolnivo	Aantal Personen	46	5	41
	Bezetting (wtf)	28,9989		
Directie Schoolnivo	Aantal Personen	27	14	13
	Bezetting (wtf)	24,6954		
Onderwijs Ondersteunend Pers. Bovenschools	Aantal Personen	23	9	14
	Bezetting (wtf)	16,1312		
Schoonmaakpersoneel	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0,3224		
Directie Bovenschools	Aantal Personen	2	2	0
	Bezetting (wtf)	2,0000		

Schema 3: Personeelssterkte per functiegroep

Geslacht		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	366	86	280
	Bezetting (wtf)	257,5576		
Man	Aantal Personen	46	35	11
	Bezetting (wtf)	40,8327		

Schema 4: Personeelssterkte per geslacht

	Totaal	Leeftijd cohort										
		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	412	0	18	38	51	49	30	35	58	80	47	6
Bezetting (wtf)	298,3903		15,4481	34,4698	34,9258	30,8475	22,3431	24,9902	38,7153	56,1197	36,3387	4,1921

Schema 5: Personeelssterkte per leeftijdscategorie

4.3 Maatschappij

In 2015 is door het bestuur en de scholen verticaal verantwoording afgelegd door middel van jaarverslagen en dialoog met de relevante stakeholders. Ook onderhavig bestuursverslag is openbaar en wordt actief verspreid onder de stakeholders.

De horizontale verantwoording vindt plaats in het lokaal educatief overleg in de verschillende gemeentes.

5. Toekomstparagraaf

De toekomst van de Onderwijsgroep PRIMO staat in het teken van de uitvoering van het strategisch beleidsplan 2015-2019: "Leren Excelleren".

Het uitvoeren van het drietal hoofdthema's voor 2016 betekent:

1 Actiepunten strategisch personeelsbeleid:
- Implementeren van de werkwijze eigen regie tav arbodienst en verzuim
- Voorbereiden Eigen Risico Dragerschap per 1-1-2017
- Digitaliseren van personeelsdossiers
- Uitbreiden mogelijkheden RAET Selfservice
- Aanschaffen programma taakbeleid
- Evaluatie ingevoerde beleid tav jonge leerkrachten
- Overgang inzetten basismodel naar overlegmodel
- Beleid verfijnen inzake duurzame inzetbaarheid (inclusief pilot ESF)
- Invoeren WWZ en Participatiewet
- Beleid ontwikkelen tav onderwijsassistenten ivm onderwijszorgarrangementen
- Afronden actualisering IPB plan
- Intensiveren gesprekkencyclus
- Deskundigheidsbevordering: doorontwikkelen PRIMOCADEMY na afloop van taalexpert.

2 Actiepunten (re)organisatie:
- Afronden fusietraject Tiende Penning en ThetWant.
- Afronden samenwerkingsschool Zuidland en opstarten verdere samenwerkingen.
- Optimaliseren continuïteit en kwaliteit van de beheerstaken door:
    - Verbeteren samenwerking met en binnen Onderwijskantoor De Cirkel;
    - Professionaliseren van het facilitair management dmv inkoopbeleid en aanbestedingen;
    - Afronden beleidsrijke MIP;
    - Verder verbeteren van de managementrapportages;
    - Invoeren digitaal contractsysteem (ProActive);
- Afronden revitalisatie ICT netwerken.
- Duurzaam huisvestingsbeleid nav geactualiseerde MOP.
- Implementeren risicomanagementsysteem inclusief eerstelijnscontroles.

3 Actiepunten kwaliteitsoptimalisatie van het onderwijs:
- Deskundigheidsbevordering t.b.v. opbrengstgericht werken via de opleiding Taalexpert.
- Deskundigheidsbevordering leerkrachten ism Kindkracht (opleiding Master Sen)
- Verbeteren van de sociale veiligheid van de scholen (verminderen pestgedrag).
- Opstellen van een SOP op bestuursniveau.
- Ontwikkelen van visie en beleid t.a.v. ouders als partner.
- Actualiseren kwaliteitsbeleid.
- Professionalisering schoolleiders.
- Ontwikkeling professionele leergemeenschappen.

Belangrijke actuele en toekomstige ontwikkelingen

1. Verder vormgeven samenwerkingsscholen door oprichten nieuwe stichting.
2. Verder uitwerken van regionale samenwerking besturen
3. Verder ontwikkelen strategisch beleid tav integrale kindcentra en bredescholen
4. Transitie atlas Voorne-Putten

6. Continuïteitsparagraaf

6.1 Meerjarenperspectief 2016 t/m 2019

Voor het opstellen van het voor de continuïteitsparagraaf benodigde meerjarenperspectief (weergegeven op de volgende pagina) hebben we de volgende bronnen gehanteerd:

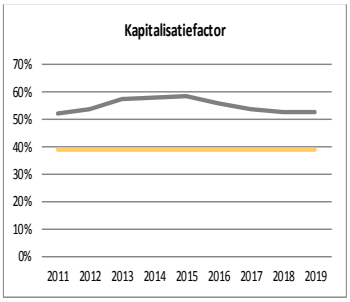
- Meerjarenbegroting 2016 – 2019;
- Geactualiseerde risicoanalyse voor wat betreft het bedrag van de aanvullende investeringen;
- Meerjarenonderhoudsplan voor wat betreft het verloop van de voorziening groot onderhoud;
- Meerjareninvesteringsplan (concept) voor wat betreft het verloop van de investeringen en afschrijvingen in materiële vaste activa;
- Prognoses leerlingaantallen op basis van leerlinggegevens uit Esis, geboortecijfers CBS, leerlingprognoses van Arbeidsmarktplatform en regionale inzichten;
- Formatieplan en personele gegevens uit RAET voor wat betreft de personele ontwikkelingen.

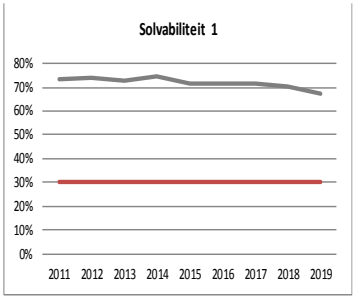
Kengetallen

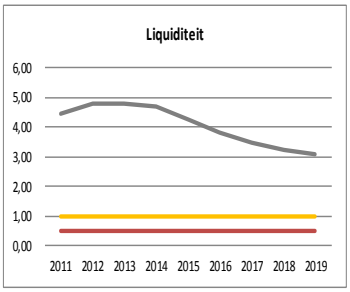
1. Financiële kengetallen	*signalering*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*
kapitalisatiefactor	*39%*	59%	56%	54%	53%	53%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	*39%*	59%	56%	54%	53%	53%
solvabiliteit 1	*< 30%*	71%	72%	72%	70%	68%
solvabiliteit 2	*< 30%*	81%	80%	78%	78%	77%
liquiditeit (current ratio)	*< 1,0*	4,3	3,8	3,5	3,3	3,1
weerstandsvermogen PO	*5% - 20%*	31%	28%	26%	23%	21%
weerstandsvermogen VO	*10% - 40%*	42%	40%	39%	37%	36%
rentabiliteit	*0%*	-3,0%	-2,6%	-2,1%	-2,2%	-2,4%

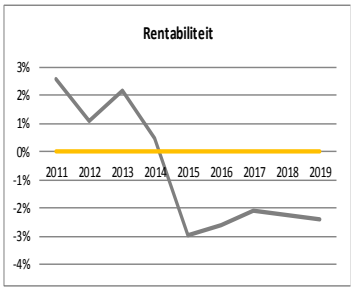
2. Exploitatiekengetallen	*benchmark*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*
rijksbijdragen / totale baten	*92,1%*	99,0%	98,8%	98,8%	98,8%	98,8%
overige overheidsbijdragen / totale baten	*2,5%*	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
overige baten/ totale baten	*5,3%*	1,0%	1,2%	1,2%	1,2%	1,2%
personele lasten/ totale baten	*81,9%*	84,5%	83,4%	83,8%	83,3%	82,9%
totale baten/ rijksbijdragen	*108,6%*	101,0%	101,2%	101,2%	101,2%	101,2%
totale lasten/ rijksbijdragen	*109,4%*	104,3%	104,0%	103,5%	103,7%	103,9%
personele lasten/ rijksbijdragen	*89,0%*	85,3%	84,5%	84,8%	84,3%	84,0%
materiële lasten/ rijksbijdragen	*20,4%*	19,0%	19,6%	18,7%	19,4%	19,9%

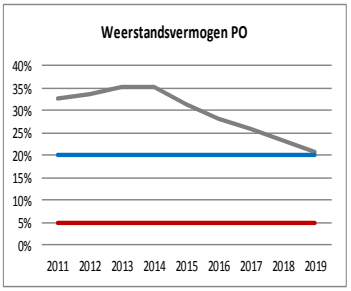
3. FTE-leerling ratio's	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*
teldatum 1 oktober	*1-10-2015*	*1-10-2016*	*1-10-2017*	*1-10-2018*	*1-10-2019*
leerling- FTE ratio	12,95	13,02	12,98	12,96	12,94
leerling- directie ratio	144,78	151,87	151,11	150,34	149,57
leerling- OP ratio	17,08	16,95	16,73	16,53	16,34
leerling- OOP ratio	85,03	89,21	94,01	99,66	106,39
baten per leerling (excl. financiële baten)	€ 5.776	€ 5.816	€ 5.816	€ 5.816	€ 5.816
lasten per leerling (excl. financiële lasten)	€ 5.964	€ 5.977	€ 5.947	€ 5.956	€ 5.966
index baten per leerling	*99,1*	*100,7*	*100,7*	*100,7*	*100,7*
index lasten per leerling	*104,4*	*100,2*	*99,7*	*99,9*	*100,0*

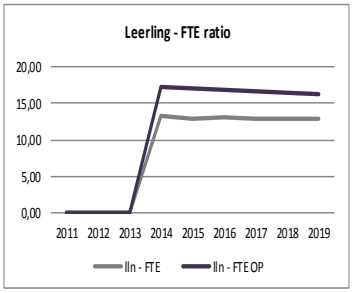

blauwe lijn: bovengrens; rood: ondergrens; geel: middenwaarde; grijs: uitkomst.

MEERJARENPERSPECTIEF 2016 - 2019

(te gebruiken voor verantwoording in de continuïteitsparagraaf)

Stg Openb PO VPR

teldatum 1 oktober	*2015* *1-10-2015*	*2016* *1-10-2016*	*2017* *1-10-2017*	*2018* *1-10-2018*	*2019* *1-10-2019*
directie	26,70	24,94	24,55	24,17	23,80
onderwijsgevend personeel	226,24	223,37	221,76	219,76	217,76
onderwijsondersteunend personeel	45,45	42,45	39,45	36,45	33,45
FTE totaal	**298,39**	**290,76**	**285,76**	**280,38**	**275,01**
totaal aantal leerlingen	3.865	3.787	3.709	3.633	3.559

	2015	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*
1. Activa					
1.1 Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
1.2 Materiële vaste activa	2.448.192	2.668.592	2.838.992	3.009.392	3.129.792
1.3 Financiële vaste activa	22.800	22.800	22.800	22.800	22.800
Vaste activa	*2.470.992*	*2.691.392*	*2.861.792*	*3.032.192*	*3.152.592*
1.4 Voorraden	-	-	-	-	-
1.5 Vorderingen	1.567.027	1.567.027	1.567.027	1.567.027	1.567.027
1.6 Effecten	-	-	-	-	-
1.7 Liquide middelen	9.135.281	8.062.568	7.231.750	6.613.573	6.242.116
Vlottende activa	*10.702.308*	*9.629.595*	*8.798.777*	*8.180.600*	*7.809.143*
Totale Activa	**13.173.300**	**12.320.987**	**11.660.569**	**11.212.792**	**10.961.735**
2. Passiva					
2.1 Eigen vermogen	9.399.733	8.824.733	8.374.733	7.899.733	7.399.733
waarvan publiek eigen vermogen	*9.399.733*	*8.824.733*	*8.374.733*	*7.899.733*	*7.399.733*
waarvan privaat eigen vermogen	-	-	-	-	-
2.2 Voorzieningen	1.262.160	984.847	774.429	801.652	1.050.595
2.3 Langlopende schulden	-	-	-	-	-
2.4 Kortlopende schulden	2.511.407	2.511.407	2.511.407	2.511.407	2.511.407
Totale Passiva	**13.173.300**	**12.320.987**	**11.660.569**	**11.212.792**	**10.961.735**
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen	22.104.310	21.755.500	21.307.407	20.870.803	20.445.689
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	-	-	-	-	-
3.3 Coll-,cursus-,les-en examengeld.	-	-	-	-	-
3.4 Baten werk i.o.v. derden	-	-	-	-	-
3.5 Overige baten	220.678	269.200	263.655	258.253	252.993
totaal baten	*22.324.988*	*22.024.700*	*21.571.062*	*21.129.056*	*20.698.682*
4. Lasten					
4.1 Personeelslasten	18.861.457	18.377.300	18.071.462	17.599.456	17.169.081
4.2 Afschrijvingen	577.609	529.600	529.600	529.600	529.600
4.3 Huisvestingslasten	2.012.555	2.120.200	1.973.000	1.973.000	1.973.000
4.4 Overige lasten	1.599.960	1.607.300	1.482.000	1.537.000	1.562.001
totaal lasten	*23.051.581*	*22.634.400*	*22.056.062*	*21.639.056*	*21.233.682*
Saldo baten en lasten	**726.593-**	**609.700-**	**485.000-**	**510.000-**	**535.000-**
Saldo financiële bedrijfsvoering	*61.455*	*34.700*	*35.000*	*35.000*	*35.000*
Saldo buitengewone baten en lasten	-	-	-	-	-
Netto resultaat	**665.138-**	**575.000-**	**450.000-**	**475.000-**	**500.000-**

solvabiliteit 1	71%	72%	72%	70%	68%
liquiditeit	4,3	3,8	3,5	3,3	3,1
rentabiliteit	-3,0%	-2,6%	-2,1%	-2,2%	-2,4%

Toelichting op het meerjarenperspectief

FTE en leerlingaantallen:
Er wordt rekening gehouden met een krimp van bijna 10% tot 2020. De aantallen FTE zijn daarom op basis van de binnen de formatie gebruikelijke toewijzingsmethodiek neerwaarts aangepast voor de komende jaren. De leerling-FTE ratio blijft daardoor rond de 13 bewegen in het meerjarenperspectief.

Meerjarenbalans:
Het huisvestingsbeleid, doorgerekend in het geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan, is integraal opgenomen in het meerjarenperspectief (zie ook paragraaf 3.4.2 financieel beleid). Dit verklaart onder meer de fluctuaties in de voorziening. Het overige deel van de fluctuaties volgt uit de doorrekening van de jubileavoorziening. De materiële vaste activa nemen toe agv de geplande investeringen (basis: concept meerjaren investeringsplan).
De vorderingen en de kortlopende schulden hebben we in het meerjarenperspectief gemakshalve constant gehouden. De onderwijsgroep kent geen verdere financieringen.
De investeringen zoals geadviseerd in de geactualiseerde risicoanalyse zijn eveneens opgenomen in het meerjarenperspectief. Hierdoor laat het meerjarenperspectief een negatieve rentabiliteit zien. Dit zal zorgen voor een afbouw van de vermogenspositie, echter de kapitalisatiefactor blijft zich boven de signaleringsgrens bewegen.

Staat van baten en lasten:
Als gevolg van de leerlingdaling nemen zowel de baten als de personele lasten de komende jaren af. In 2016 wordt het huisvestingsbeleid met het project terugdringing aantal vierkante meters geïntensiveerd. Tevens staan er een aantal nieuwbouwtrajecten op stapel, echter in een dusdanig premature fase, dat de gevolgen hiervan voorzichtigheidshalve niet zijn doorgerekend in het meerjarenperspectief. De verwachting is echter dat we in staat zullen zijn de kosten voor huisvesting als ook de overige lasten verder terug te dringen. Zoals hierboven omschreven zijn de extra investeringen uit hoofde van de risicoanalyse integraal verwerkt in de meerjarenplanning. Dit verklaart de negatieve rentabiliteit.
De gevolgen van de te vormen samenwerkingsschool zal in 2016 worden opgenomen in het meerjarenperspectief.

6.2 Resultaten risicomanagement 2015

- Begin 2015 is besloten om over te gaan tot invoering van de RM toolbox zoals deze beschikbaar is gesteld door de accountant. De RM toolbox vormde het uitgangspunt bij de update van de risico analyse en wordt in 2016 geïmplementeerd.
- Het handboek AO/IC is in concept gereed en wordt in Q2 2016 ingevoerd. Het onderwijskantoor De Cirkel rondt het handboek AO/ IC eveneens af in het tweede kwartaal.
- De beschrijvingen van de TBV van het bestuurskantoor zijn gereed.
- Het inkoopbeleid en het handboek beheer tav de gebouwen is gereed.
- De revitalisatie van de infrastructuur van de scholen op gebied van ICT is medio 2016 gereed.
- Office365 is ingevoerd.
- Scheiding van bevoegdheden bij de bank zijn gerealiseerd.
- Autorisatie- en bevoegdheden tabel is opgesteld.
- Steekproef horizontaal toezicht tbv de Belastingdienst is uitgevoerd en benodigde maatregelen zijn genomen.

6.3 Rapportage risicobeheersings- en controle systeem

Onderwijsgroep PRIMOvpr heeft een sterk eigen vermogen en een goede liquiditeitspositie. In 2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs heeft geconcludeerd dat er sprake is van een teveel aan middelen die nog niet zijn ingezet in het primaire onderwijsproces. PRIMPvpr heeft naar aanleiding daarvan een risicoanalyse uitgevoerd en een meerjareninvesteringsplan opgesteld om enerzijds de kans op, en impact van risico's te verminderen en anderzijds vast te kunnen stellen wat de benodigde vermogenspositie moet zijn om continuïteit te garanderen

PRIMOvpr voelde na 4 jaar de noodzaak om een nieuwe risicoanalyse[4] uit te voeren om:

a. De effectiviteit van de doorgevoerde beheersmaatregelen te bepalen

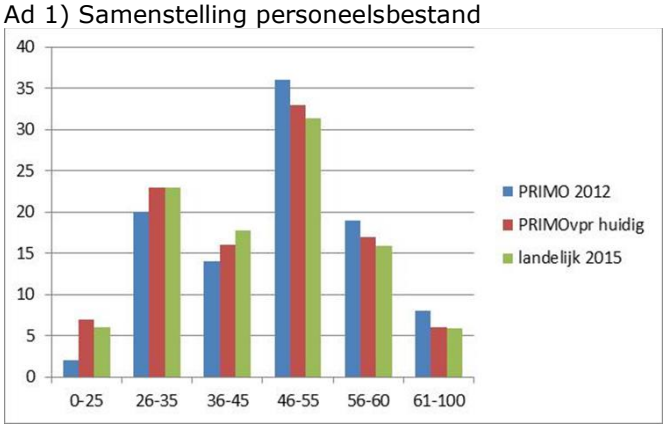
[4] Zie ook paragraaf 2.3 van dit verslag

b. Risicomanagement in te voeren om een continue beeld te krijgen waar risico's zich voordoen om zo snel te kunnen (bij)sturen
c. Het meerjareninvesteringsplan te herijken op effectiviteit en haalbaarheid.

Uit de risicoanalyse blijkt dat er per saldo minder risico's door genomen beheersmaatregelen bij zowel organisatie, kwaliteit als personeel en dat PRIMOvpr op dit moment drie hoofdrisico's kent:

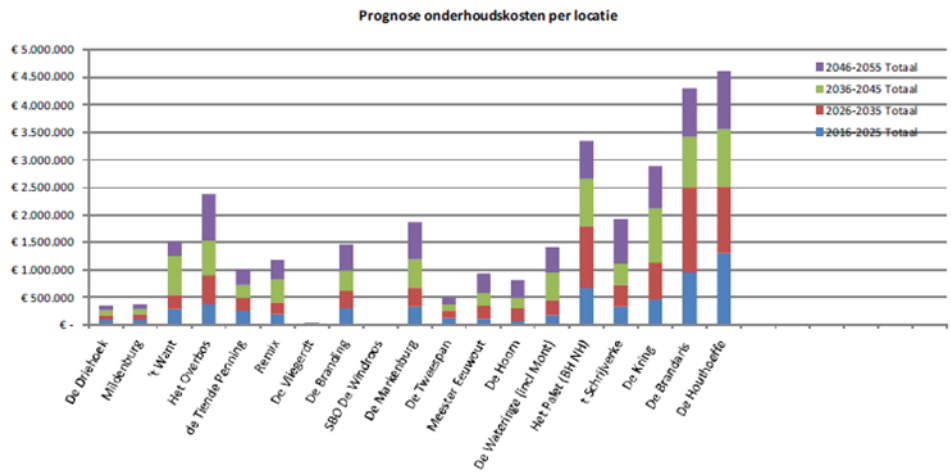
1. Samenstelling van het personeelsbestand;
2. Leegstand van de gebouwen;
3. Onderwijskundige vernieuwing.

Ad 1) Samenstelling personeelsbestand

De procentuele afname van het leerlingaantal in relatie tot de leeftijdsopbouw en het daaruit voortvloeiend verloop is verbeterd door de gedane investeringen in jonge leerkrachten. Op middellange termijn blijft het risico echter aanwezig aangezien het natuurlijk verloop harder zal gaan dan de geprognotiseerde leerlingdaling. Daarnaast hebben wij zowel op kwantitatief maar ook op kwalitatief zorg om de instroom vanuit de PABO en identificeren wij twee aanvullende risico's: bijna 25% van het personeelsbestand is ouder dan 56 jaar en de groep 36-45 jarigen is in verhouding ondervertegenwoordigd.

Ad 2) Leegstand gebouwen

Op het gebied van huisvesting zien we drie belangrijke risico's:
- leegstand;
- beperkte uitnutting van verhuurcapactiteit;
- stijgende onderhoudskosten.

Ad 3) Onderwijskundige vernieuwing
De match tussen strategische visie en beleid versus mogelijkheden op de volgende gebieden:

- Deskundigheid personeel;
- Effectiviteit inzet middelen;
- Organisatieuitdagingen (kleine scholen);

- Leeftijdsopbouw;
- Huisvesting;

geven aanleiding tot zorgen over de organisatiekracht tav onderwijskundige vernieuwing.

Op basis van de uitkomsten van de risico analyse is de vermogenspositie van PRIMOvpr in het rapport als volgt beoordeeld. Het vastgestelde risicoprofiel bepaalt daarbij de kapitaalsbehoefte, welke is afgezet tegen het aanwezige kapitaal, waardoor inzichtelijk wordt wat de daadwerkelijke investeringsruimte is.

De kapitaalsbehoefte wordt bepaald door:
1. Benodigde materiële vaste activa en spaarliquiditeit (financieringsbehoefte)
2. Benodigde financiële buffer (aan de hand van het risicoprofiel).
3. Benodigde transactieliquiditeit.

Financieringsbehoefte
Bij het bepalen van de benodigde materiële vaste activa (de productiemiddelen) plus de daarbij behorende spaarliquiditeit (financieringsfunctie) gaan we uit van de door PWC gehanteerde vuistregel: de jaarlijkse materiële bekostiging (Londo) vermenigvuldig met 3,06.

Financiële buffer
Bij een gemiddeld risicoprofiel bevindt de bufferliquiditeit zich tussen de 6% en 10%. Afhankelijk van maximale inzet van middelen en maximale zekerheid kan de onderwijsinstelling een onderbouwde keuze maken voor een bufferfunctie tussen deze twee waarden.
De IvhO hanteert strikt de bufferfunctie van 5% (voor PRIMOvpr 7,5% i.v.m. verhoogd risicoprofiel t.g.v. aanwezigheid SO en VSO) conform het advies van de Commissie Don, tenzij een schoolbestuur kan aantonen dat een hogere buffer noodzakelijk is. Voor PRIMOvpr is er geen aanleiding tot een hogere bufferfunctie.

Transactiefunctie
De benodigde transactieliquiditeit is conform het gestelde op pagina 41 van het rapport van de commissie Don gelijk gesteld aan de op de balans (jaarrekening 2014) gepresenteerde kortlopende schulden.

Bepaling kapitaalsbehoefte		
Normatieve kapitalisatiefactor (conform cie. Don)		8.341.265
		37,5%
Instellingskapitalisatiefactor		
- mva en spaarliquiditeit	21,20%	4.715.595
- bufferliquiditeit	7,50%	1.668.253
- transactieliquiditeit		2.113.336
		38,2%

Vermogensbeheer
Om een oordeel te kunnen vormen over de vermogenspositie van PRIMOvpr is de bepaalde kapitaalsbehoefte afgezet tegen het aanwezige kapitaal conform de voorlopige jaarcijfers 2015. Zoals eerder aangegeven introduceert de commissie Don voor het vermogensbeheer het kengetal kapitalisatiefactor. Dit kengetal wordt naast het bestaande kengetal solvabiliteit gebruikt.

De benodigde kapitalisatiefactor voor de op PRIMOvpr toegesneden situatie is bepaald op 38,2 % en is daarmee fors lager dan de kapitalisatiefactor per heden. In het volgende schema is de berekening uit het rapport uiteengezet:

Bepalings investeringsruimte		
Aanwezig kapitaal	10.995.021	50,0%
Transactiefunctie	2.113.336	9,6%
Financieringsfunctie	4.715.595	21,4%
Financiele buffer	4.166.090	18,9%
Benodigde financiele buffer o.b.v. risico analyse	1.668.253	7,5%
Bruto investeringsruimte	2.497.837	
Reeds ingezet investeringsbeleid MJR 2016-2019	2.000.000	
Netto investeringsruimte	497.837	

Wanneer er wordt uitgegaan van een op de organisatie toegespitste kapitalisatiefactor dan is de conclusie dat PRIMOvpr per ultimo 2015 circa € 2.500.000 aan kapitaal over heeft om te investeren in onderwijskwaliteit en het nemen van beheersmaatregelen om risico's te beperken. Hierbij is rekening gehouden met de (normatieve) investeringsbehoefte, de noodzakelijke buffer om onvoorziene risico's op te vangen en voldoende liquiditeit om aan betalingsverplichtingen te voldoen.

7. Verslag Raad van Toezicht

7.1 Inleiding

De Raad van Toezicht is de intern toezichthouder van PrimoVPR in welk kader de bij wet- en regelgeving opgelegde taken worden uitgevoerd, waaronder het goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en jaarrekening. Daarnaast vervult de RvT de werkgeversrol en een adviesrol aangaande het College van Bestuur. De RvT is zich bewust van de belangen en rollen van leerlingen, personeel en overige stakeholders en overweegt deze bij voortduring bij het handelen.

7.2 Samenstelling

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat statutair uit 5 leden:
J. Pol, voorzitter
G.M.L. Schott, plaatsvervangend voorzitter
R.P.M. Struijk, lid
N.D.R. Jaspers, lid
Mw. B.F.L. Vermaas – Van de Bilt, lid

De leden zijn allen benoemd door de betrokken gemeenteraden.
De heer Pol is in de periode januari tot september 2015 tijdelijk afgetreden vanwege zijn werkzaamheden voor de gemeente Nissewaard in deze periode. Dit om de mogelijke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. Zijn taak als voorzitter is in deze periode waargenomen door de heer Schott. Na beëindiging van zijn werkzaamheden voor de gemeente Nissewaard is de heer Pol weer toegetreden tot de Raad van Toezicht en heeft hij met ingang van september 2015 de voorzittersrol weer op zich genomen.

7.3 Benoeming en vergoeding leden RvT

De benoeming van de leden van de RvT is geregeld in de Statuten (art. 10), waarin ook de werkwijze (art. 11) en de taken en bevoegdheden (art. 12) van de RvT zijn vastgelegd. De leden worden benoemd voor een periode van 4 jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. Er wordt voor de RvT een rooster van aftreden gehanteerd.

De leden van de RvT ontvangen een vergoeding volgens de Vergoedingsregeling leden Raad van Toezicht 2012, gebaseerd op de adviesnormen van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI) 2010 en wordt verantwoord in de jaarrekening.

7.4 Rooster van Aftreden Raad van Toezicht

Leden	Geboortedatum	Benoemd	Herbenoeming	Einde lopende termijn	Hernoembaar
J. Pol	17-12-1949	1-8-2012	2014	2018	Nee
G.M.L. Schott	24-04-1965	1-1-2013		2017	Ja
R.P.M. Struijk*)	11-05-1968	1-8-2012	2014	2018	Nee
N.D.R. Jaspers *)	14-04-1953	1-8-2012		2016	Ja
B.F.L. Vermaas – van de Bilt	30-04-1968	1-8-2012		2016	Ja

*) Op voordracht van ouders van leerlingen.

Bestuursleden benoemd in een tussentijdse ontstane vacature treden in de plaats op het rooster van aftreden van hun voorganger.

7.5 Overzicht nevenfuncties Raad van Toezicht

Lid	**Nevenfuncties**
N.D.R. Jaspers	2009 – heden Lid Cliëntenraad UWV District Rotterdam in Rotterdam 2009 - heden

	Lid Cliëntenraad Stichting Zuidwester Regio Zuid-Holland-Zuid in Spijkenisse 2009 - heden Verkeersregelaar (sport)evenementen (regio) Spijkenisse 2011 - heden Lid Klantenpanel Spijkenisse Rotterdamse Mobiliteits Centrale in Rotterdam 2014 - heden Lid Centrale Cliëntenraad UWV in Amsterdam en coördinator Commissie Uitkeren en Handhaven 2015 - heden Lid Algemeen Bestuur Atletiekvereniging Spark in Spijkenisse
B.F.L. Vermaas – van de Bilt	1/7/2014 – heden Lid Raad van Commissarissen Woningbouwvereniging Woongoed Goeree - Overflakkee te Middelharnis. Woningbouwvereniging met 2900 VHE op Goeree – Overflakkee. Aandachtsgebieden: volkshuisvesting en vastgoed. 1/1/2014 – heden Lid Raad van Toezicht bij Specialisten in passend onderwijs (SPON). SPON biedt onderwijs en begeleiding aan ruim 900 leerlingen die aangepast onderwijs behoeven in de leeftijd van 3 tot 20 jaar. Aandachtsgebieden; Innovatie en Vastgoed.
J. Pol	1/1/2016 - heden Lid Raad van Toezicht Stichting Klasse, organisatie voor het openbaar primair en speciaal basis- en voortgezet onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden

7.6 Bezoldiging en beoordeling leden College van Bestuur

De leden van het College van Bestuur (CvB) ontvangen een bezoldiging conform de cao primair onderwijs. De RvT heeft de procedure voor het beoordelen van het functioneren van de leden van het CvB afgerond en de eerste beoordeling uitgevoerd over 2014. De RvT heeft zich in de beoordeling positief uitgelaten over het functioneren van de leden van het CvB. In 2015 heeft de RvT het casemanagement uitgevoerd tijdens de ziekteperiode van de voorzitter. Tevens heeft de RvT na een zorgvuldig doorlopen sollicitatieprocedure besloten mw. I van Doesburg aan te stellen als voorzitter van het CvB per 1-1-2016.

7.7 Toezicht op de naleving van wettelijke verplichtingen en rechtmatige verwerving van en aanwending van de middelen

Met de huidige governance structuur, die voor PrimoVPR van kracht is geworden op 01-08-2012 beschikken we over een formele scheiding tussen toezicht en bestuur en voldoet onze rechtspersoon aan de eisen van de wet "Goed onderwijs, goed bestuur". Tevens onderschrijven we de "Code Goed Bestuur in het PO" van de PO-raad. In het Toetsingskader RvT wordt sturing en richting gegeven aan het toezicht, zijn de belangrijkste onderwerpen van het toezicht benoemd en zijn de toezichttaken nader gestructureerd. De vermelde onderwerpen in het toetsingskader worden mede aan de hand van de planning & controlecyclus geagendeerd.

Verder zijn de volgende formele documenten van belang: de statuten, het huishoudelijk reglement RvT, het reglement CvB, het directiestatuut en het convenant gemeentelijk toezicht. De bestuurders en toezichthouders zijn aanspreekbaar op de toepassing en naleving ervan. De RvT heeft zich aangesloten bij de Vereniging voor Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI).

7.8 Governance ontwikkelingen

De wijziging van de samenstelling van het CvB was de belangrijkste governance ontwikkeling tijdens het verslagjaar. De RvT heeft een uiterst zorgvuldige selectieprocedure opgesteld en toegezien op de naleving ervan.
Daarnaast heeft de RvT tijdens de jaarlijkse (zelf)evaluatiebijeenkomst in september 2015 12 acties beschreven die zullen bijdragen aan het optimaal functioneren van de RvT. De belangrijkste aandachtsgebieden daarbij zijn: continue aandacht voor de rollen van toezichthouders, meer werken met prestatie-indicatoren, bijzondere aandacht voor lange termijnontwikkelingen (m.n. krimp), het al dan niet bezoeken van scholen en de gesprekscyclus met de leden van het CvB.

De Raad van Toezicht heeft ervoor gekozen geen afzonderlijke commissies te benoemen.

7.9 Wethoudersoverleg

Het CvB en de RVT overleggen twee maal per jaar met de portefeuillehouders van de gemeentes waarin PrimoVPR onderwijs verzorgt: Bernisse, Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne, onder andere in het kader van de bij wet- en regelgeving toegewezen taken aan de gemeenteraden en het convenant gemeentelijk toezicht. In de vergaderingen worden tenminste de begroting en het jaarverslag besproken.

7.10 Overige activiteiten

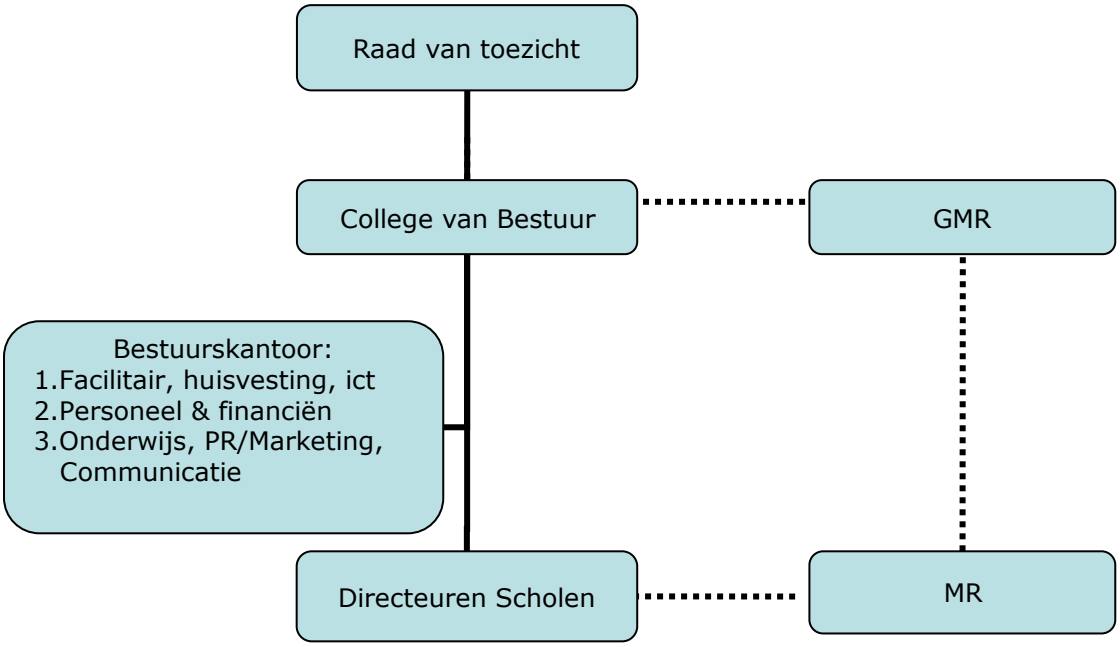
De RvT kwam zes maal bijeen voor regulier overleg. De bijeenkomsten worden gekenmerkt door een goede sfeer en een resultaatgerichte instelling. Belangrijke onderwerpen op de agenda waren de constructie van de samenwerkingsschool, de verdere bestuurlijke samenwerking inclusief onderwijskantoor De Cirkel en de wijziging binnen het bestuur als gevolg van de voorzitter. Daarnaast acteerde de RvT als critical friend op het gebied van risicomanagement en het uitvoeren van het strategisch beleidsplan.

In december 2015 heeft de RvT vergaderd met de GMR, onder voorzitterschap van de heer Hendrik Feenstra. Er is inhoudelijke informatie uitgewisseld over het functioneren van de beide raden en over het algemeen beleid. De RvT heeft vastgesteld dat de GMR constructief overleg heeft met het CvB.

8. BIJLAGEN

1 **Organigram**
2 **Overzicht scholen per gemeente**
3 **Overzicht deelname per gemeente**
4 **Overzicht telgegevens 1 oktober 2015**
5 **Samenvatting Leerlingtevredenheidspeiling**
6 **Overzicht samenstelling bestuur en bestuursbesluiten 2015**
7 **Besluiten Raad van Toezicht 2015**
8 **Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad**
9 **Begroting 2016**

Bijlage 1 Organigram

Bijlage 2 Overzicht scholen per gemeente per 31-12-2015

Bernisse	Brielle	Hellevoetsluis	Westvoorne
Obs de Vliegerdt (Abbenbroek)	Obs Branding	Obs de Brandaris	Obs de Mildenburg (Oostvoorne)
Obs Markenburg (Geervliet)	Meester Eeuwout	Obs de Houthoeffe[5]	Obs de Driehoek (Oostvoorne)
Obs Tweespan (Heenvliet)	Maarlandschool (SO)	Obs de Kring	Obs het Overbos (Oostvoorne)
Obs de Hoorn (Oudenhoorn)	Obs de Tiende Penning (Vierpolders)	Obs de Wateringe-Montessori [6]	Obs de Remix[7] (Rockanje)
Obs de Wissel (Zuidland)	Obs 't Want (Zwartewaal)	Obs het Palet	
		Obs 't Schrijverke	
		De Windroos[8] (SBO)	

Bijlage 3 Overzicht deelname openbaar bao per gemeente

	2012	2013	2014	2015	%12	%13	%14	%15
Bernisse T[9]	1004	919	914	888				
Bernisse O	479	439	445	423	47,7%	47,8%	48,7%	47,6%
Brielle T	1398	1338	1301	1303				
Brielle O	662	631	610	618	47,3%	47,2%	46,9%	47,4%
Hellevoetsluis T	3317	3324	3300	3270				
Hellevoetsluis O	1966	1970	1951	1955	59,3%	59,2%	59,1%	59,8%
Westvoorne T	1109	1085	984	947				
Westvoorne O	730	724	668	631	65,8%	66,7%	67,9%	66,6%
SBO/ (V)SO	273	263	260	238				
Totaal T	6992	6929	6759	6646				
Totaal O	**4109**	**4027**	**3934**	**3865**	**57,8%**	**58,1 %**	**58,2%**	**58,2%**

[5] Obs De Houthoeffe en Obs de Tweemaster zijn per 1-8-2015 gefuseerd. De scholen zijn in de bestaande (separate) gebouwen gebleven.
[6] Obs de Wateringe en De Montessorischool zijn per 1-8-2013 gefuseerd. De scholen zijn in de bestaande (separate) gebouwen gebleven.
[7] Obs De Hoeksteen en Obs De Zonnebloem zijn per 1-8-2014 gefuseerd. De school is in de bestaande gebouwen gehuisvest met een bovenbouw en een onderbouwlocatie.
[8] SBO De Nieuwe Poort (Brielle) en SBO De Windroos zijn per 1-8-2013 gefuseerd en volledig gehuisvest in Hellevoetsluis.

[9] T= Totaal, O= Openbaar

Bijlage 4 Overzicht telgegevens 1 oktober 2015

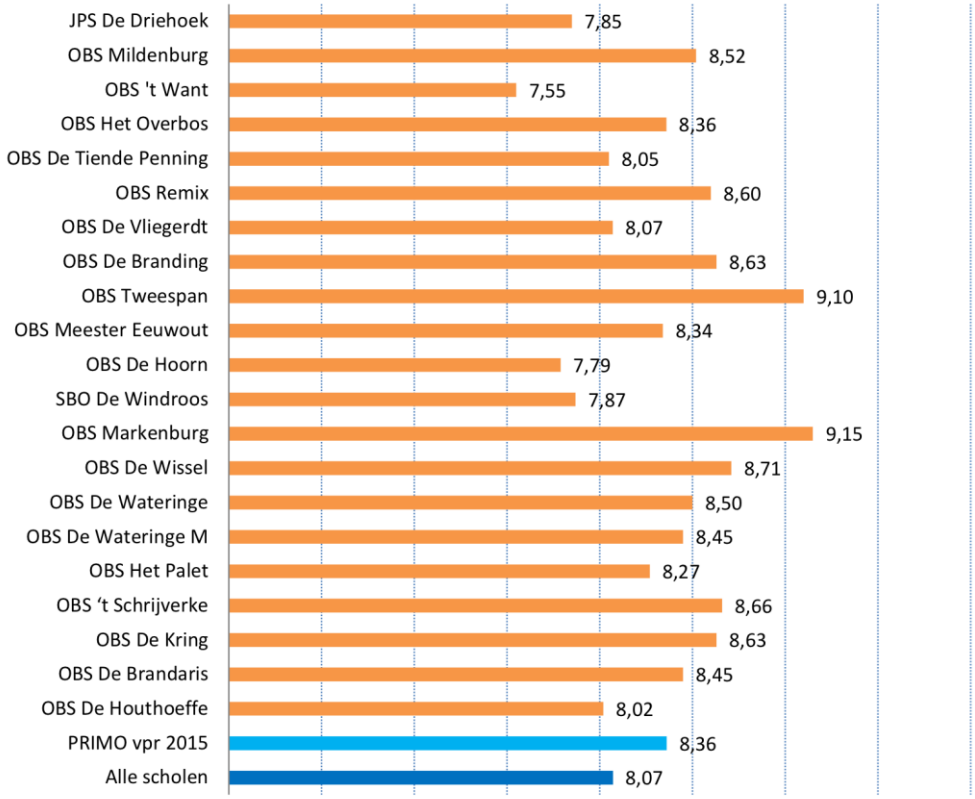
School	denominatie	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015
Bernisse				
De Vliegerdt	openbaar	65	62	55
Tweespan	openbaar	54	64	66
Markenburg	openbaar	112	117	107
De Wissel	openbaar	143	136	130
De Hoorn	openbaar	65	66	51
Totaal Openbaar		**439**	**445**	**423**
Merula	pc	160	150	142
De Aanwas	pc	183	193	206
De Bongerd	pc	137	126	117
Totaal Overige		480	469	465
Totaal Bernisse		**919**	**914**	**888**
Brielle				
De Tiende Penning	openbaar	119	107	103
De Branding	openbaar	247	250	249
Meester Eeuwout	openbaar	125	121	127
t Want	openbaar	140	132	139
Totaal Openbaar		**631**	**610**	**618**
t Anker	pc	216	218	218
Geuzenschip	pc	111	109	110
St Leonardus	rk	380	364	357
Totaal Overige		707	691	685
Totaal Brielle		**1338**	**1301**	**1303**
Hellevoetsluis				
't Schrijverke	openbaar	178	197	191
De Wateringe	openbaar	243	240	271
Montessorischool	openbaar	0	0	0
De Kring	openbaar	386	361	370
Het Palet	openbaar	389	419	416
Houthoeffe	openbaar	265	291	366
Tweemaster	openbaar	131	80	0
De Brandaris	openbaar	378	363	341
Totaal Openbaar		**1970**	**1951**	**1955**

De Brug	pc	133	0	0
De Bron	pc	190	315	299
De Regenboog	pc	280	291	283
Hendrik Boogaard	rk	625	615	589
Sterrenwacht	rk	126	128	144
Totaal Overige		1354	1349	1315
Totaal Hellevoetsluis		**3324**	**3300**	**3270**
Westvoorne				
De Remix	openbaar	99	250	232
De Hoeksteen	openbaar	177	0	0
Mildenburg	openbaar	153	131	113
Het Overbos	openbaar	184	191	195
De Driehoek	opembaar	111	96	91
Totaal Openbaar		**724**	**668**	**631**
Baron de Vos	pc	119	115	116
CNS	pc	200	201	200
Tintestein	pc	42	**0**	**0**
Totaal Overige		361	316	**316**
Totaal Westvoorne		**1085**	**984**	**947**
SBO- SO				
De Windroos	openbaar	125	129	103
De Nieuwe Poort	openbaar	0		
De Maarlandschool	openbaar	138	131	135
		263	**260**	**238**
Totaal Openbaar		**4027**	**3934**	**3865**
Totaal		**6929**	**6759**	**6646**
		58%	58%	58%

Bijlage 5 Leerlingtevredenheidspeiling

Achtergrondgegevens
Eerder dit jaar hebben 21 scholen van PRIMOvpr deelgenomen aan de leerlingtevredenheidspeiling. Er werden gegevens verzameld van 1342 leerlingen. De huidige referentiegroep bevat gegevens van 103.807 leerlingen van 1.025 vergelijkbare scholen.

Rapportcijfers

Het landelijk gemiddelde rapportcijfer dat leerlingen aan hun school geven is 8,01. De scholen van PRIMOvpr krijgen een gemiddeld rapportcijfer van 8,36 (in 2012: 8,3). Dit is conform de doelstelling uit het strategisch beleidsplan om ten minste een acht of hoger te scoren.

De belangrijkste uitkomsten treft u hieronder aan. De scholen hebben hun eigen specifieke uitkomsten in een rapport ontvangen en gebruiken dit als input voor hun nieuwe jaar- en schoolplan. Op bestuursniveau ondernemen wij actie op de punten, die voor alle scholen van belang zijn. Een van die acties is het organiseren van een leerlingcongres in juni 2016 met als doel de verbeterpunten verder te concretiseren.

Voor een volledig overzicht verwijzen wij naar de complete bestuursrapportage.

Pluspunten	PRIMO vpr	Referentie Alle scholen
1. Waardering uitstapjes met de klas	87%	90%
2. Waardering gymnastiekles	86%	88%
3. Mate van bang zijn op het schoolplein	85%	86%
4. Juf/meester is aardig	84%	81%
5. Waardering computerwerk	83%	81%
6. Oudertevredenheid	83%	80%
7. Juf/meester legt goed uit	81%	80%
8. Duidelijkheid regels	79%	79%
9. Leert veel op school	78%	77%
10. Waardering handvaardigheid	78%	80%

Verbeterpunten	PRIMO vpr	Referentie Alle scholen
1. Vindt het rustig in de klas	30%	26%
2. Waardering taal	27%	25%
3. Vertelt leerkracht over pesten	26%	29%
4. Vaak moe op school	24%	20%
5. Ruzie in de groep	22%	18%
6. Vindt overblijven leuk	22%	22%
7. Waardering aardrijkskunde en topografie	21%	24%
8. Waardering geschiedenis	21%	22%
9. Extra opdrachten	21%	19%
10. Inval leerkrachten	20%	20%

Bijlage 6 Bestuursgegevens

"Stichting Onderwijsgroep PRIMOvpr", stichting voor Openbaar Primair Onderwijs Voorne-Putten en Regio

College van Bestuur: ***(t/m 31-12-2015)***	Dhr. W.M. de Kam (Voorzitter) Dhr. A.R. Oldenburg (Lid) Mw. I. van Doesburg (Waarnemend Lid)
Raad van Toezicht:	Dhr. J. Pol (Voorzitter) Dhr. G.M.L. Schott (Plaatsvervangend voorzitter) Dhr. R.P.M. Struijk Dhr. N.D.R. Jaspers Mw. B.F.L. Vermaas – van de Bilt

Vergaderingen College van Bestuur in 2015

Datum vergadering	Besluit
08-01-2015	• Verhuizing bestuurskantoor • Aanmelden fusie Houthoeffe Tweemaster • Vaststelling definitieve versie meerjarig strategisch beleidsplan • Goedkeuring beleidsvoorstel inzake NIO toets • Inschakelen klachtcommissie inzake ontvangen klacht • Wijziging vakantierooster 2015-2016 • Van toepassing verklaring van cao PO 2014-2015
04-02-2015	• Overdracht gedeeltelijke bekostiging (€ 3.000) aan ander bestuur ivm tussentijdse verhuizing leerlingen (ivm gezinssituatie) • Personeelstevredenheidspeiling • Procuratie- en bevoegdheden bank (behandeling en communicatie) • Accountantscontrole op scholen • Informatiebijeenkomst nieuwe cao voor personeel • Vaststelling meerjarenbegroting 2015-2019
03-03-2015	• Externe begeleiding ouderavond Vliegerdt • Maatregelen nav incident Remix • Bespreekstuk cao PO tbv implementatie • Goedkeuring voorstel inzake besteding middelen uit reserve passend onderwijs • Goedkeuring leeswijzer en implementatieplan veiligheidsvoorstel • Goedkeuring brief aan Tweespan inzake onderzoek samenwerking
02-04-2015	• Goedkeuring definitief document cao PO inclusief voorstellen van de werkgroep personeel • Deelname mevrouw Kap aan opleiding excellente schoolleider • Goedkeuring verzoek mw Venekamp inzake afronden schooljaar na pensionering • Benoeming locatieleiders Mildenburg en Driehoek • Benoeming mevrouw Stenneken als meerscholendirecteur in Oostvoorne • Goedkeuring afspraken rondom regionale vervangingspool • Goedkeuring notitie inzake anderstaligen • Goedkeuring beleidsvoorstel scholing WMK – MijnSchoolplan • Goedkeuring maatregel sanitaire voorzieningen • Goedkeuring voorstel inzake herorganiseren kantoor • Vaststelling plan van aanpak inzake horizontaal toezicht
22-04-2015	• Goedkeuring voorstel revitalisatie ICT infrastructuur • Vaststelling bestemming extra investeringen begroting 2015 t.b.v. ICT • Vaststelling MARAP • Tijdelijke aanstelling de heer Pemmelaar na pensionering • Goedkeuring bijdrage ad € 1.000 voor de jaarlijkse techniekdag voor de groepen 7 bij Technet, Tech to do. • Toetreding Prokind tot Onderwijskantoor De Cirkel • Organiseren van bijeenkomst Raad van Toezicht PRIMOvpr en Raad van Beheer VCO De Kring

03-06-2015	• Instemming van de medezeggenschapsraden inzake fusie Het Want en Tiende Penning • Aanpassen cafetariaregeling (fietsenplan) • Proef vlootschouw directeuren • Goedkeuring voorstel stakeholdersbijeenkomst • Vaststelling jaarrekening 2014 • Oprichten projectgroep inzake toekomst Vliegerdt • Goedkeuring onder voorwaarden van beleidsvoorstel inzake alternatieve eindtoetsen • Goedkeuring van concept intentieverklaring informele samenwerkingsschool Zuidland
01-07-2015	• Verplaatsen stakeholdersbijeenkomst naar 4-2-2016 • Aanstellen Anculus als interim oplossing voor huisvesting tot 1-1-2016 • Aanstelling van mw Fisser als beleidsmedewerker personeelszaken en mevrouw Wielemaker als beleidsmedewerker control/ financiën. • Verbouwing van de vergaderruimte van het bestuurskantoor • Besluitvorming inzake aanpassing vrijwilligersvergoedingen conform de wettelijke norm (nav accountantscontrole) • Opdracht tot formuleren van beleid inzake bankrekeningen (nav accountantscontrole) • Accountantscontrole op 4 overige scholen • Goedkeuring offerte Mix en Match inzake inhuur medewerker communicatie • Uitwerken procedure anderstaligen • Besluit inzake de continuatie deelname van de “oud-Bernisse” scholen aan het programma van het Kunstgebouw • Besluit inzake harmoniseren toelage directeuren • Besluit inzake beleid incidentele beloningen • Goedkeuring van het voorstel tot verlenging van de pilot van het vooruitwerklab • Goedkeuring voorstel inzake de rol van Emjee in het ICT traject • Goedkeuring van de voorgenomen uitrol van de bibliotheek op school in Hellevoetsluis
02-09-2015	• Opdracht aan Van Ree Accountants inzake opstellen Handboek AO/IC • Goedkeuring document taakoverdracht • Goedkeuring voorstel Qualiant inzake investeringsplanning • Besluit om ontslag en aanstellingsdatum per nieuwe schooljaar te houden op 1 augustus • Besluit om scherm aan te schaffen voor vergaderruimte
07-10-2015	• Benoeming in vaste dienst van mevrouw Breukel • Goedkeuring voorstel jubileumcommissie • Vaststelling MARAP tot en met september • Goedkeuring aangepaste cafetariaregeling • Goedkeuring beleidsvoorstel jonge leerkrachten • Goedkeuring beleidsvoorstel BDG 2.0 • Besluit inzake fictieve dienstverbanden/ aanstelling vrijwilligers • Besluit inzake herstelactie aktes van aanstelling 2015 • Goedkeuring investeringsvoorstel ICT Brandaris
11-11-2015	• Inlassen extra CvB op 18-11-2015 • Overdracht taken mbt Raad van Toezicht aan mevrouw Van Doesburg • Goedkeuring aangepast voorstel jubileumcommissie • Besluit inzake loonsverhoging cao en uitbetaling € 500 (eenmalig) • Besluit inzake het starten van een twee anderstaligenklas • Besluit inzake besteding MR budget
18-11-2015	• Goedkeuring van voorstel inzake arbo-contract (optie 2)
02-12-2015	• Aanstellen van nieuwe notulist tbv CvB vergaderingen met ingang van 1-1-2016 • Vaststellen begroting 2016 • Besluit om output uit risicomanagement systeem per kwartaal te agenderen voor CvB • Besluit om actieschema uit interimrapportage over te nemen, voortgang wordt maandelijks geagendeerd • Intentie-uitspraak inzake ERD schap per 1-1-2017 • Formalisering van het besluit tot verlenging contract Anculus

Bijlage 7 Overzicht besluiten RvT 2015

Vergadering	Gesproken over / Besluit (B)
04-02-2015	Benoeming tijdelijke waarneming mevrouw I van Doesburg
	Vaststellen meerjarenraming 2015-2019 (B)
18-03-2015	Besluit tot voortzetting tijdelijk lidmaatschap CvB van mevrouw I. van Doesburg (B)
20-05-2015	Goedkeuring concept-jaarrekening 2014 (B)
	Bestuursformatieplan
	Samenwerkingsscholen – samenwerking met VCO De Kring / samenwerkingsschool Zuidland
	KPI's en Toezichtkader
24-06-2015	Goedkeuring en ondertekening definitieve jaarrekening 2014 (B)
	Akkoord met ondertekenen intentieverklaring m.b.t. samenwerking met VCO De Kring inzake streven naar een samenwerkingsschool in Zuidland (B)
	Akkoord met voornemen ondertekening door CvB van de samenwerkingsovereenkomst onderwijskantoor De Cirkel (B)
	KPI's en Toezichtkader
	Zelfevaluatie Raad van Toezicht
07-10-2015	Besluit tot benoeming van mevrouw I. van Doesburg tot voorzitter CvB per 1 januari 2016 (B)
	Besluit vaststelling beloning Raad van Toezicht (B)
	Contact met het veld
	Uitkomsten zelfevaluatie Raad van Toezicht
02-12-2015	Goedkeuring begroting 2016 en meerjarenraming 2016-2019 (B)
	Verlening contract met accountantskantoor van Ree voor één jaar (B)
	Managementletter Interim Controle 2015
	Investeringsplan
	KPI's en Toezichtkader
	Contact met de scholen/het veld

Bijlage 8 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Overzicht agenda 2015

Instemming / Advies:

Vakantierooster wijziging	advies
Bedrijfsplan 2015/2019	instemming
Meerjaren begroting	advies
Veiligheidsbeleid	instemming
Reglement en statuut update 2014	instemming
Cao	instemming op onderdelen
Concept formatieplan	instemming
Cafetariaregeling	instemming
Fietsenplan	instemming
Begeleiding jonge leerkrachten	instemming
Vakantierooster 16/17	advies
Begroting 2016	instemming

Besproken:

Personeels tevredenheidspeiling
Cao
Tussentijdse opbrengsten
Communicatie
Samenwerkingsschool
Marap
Samenstelling CvB/ benoeming nieuwe voorzitter (sollicitatiecommissie)
Verzuimanalyse en ERD
Leerlingtelling/marktaandeel 01-10-15
Fusie Want en Tiende penning
Consultatieve Leerling Begeleiding
Toekomst SO/VSO
Opvang anderstaligen

Plenaire vergadering GMR:

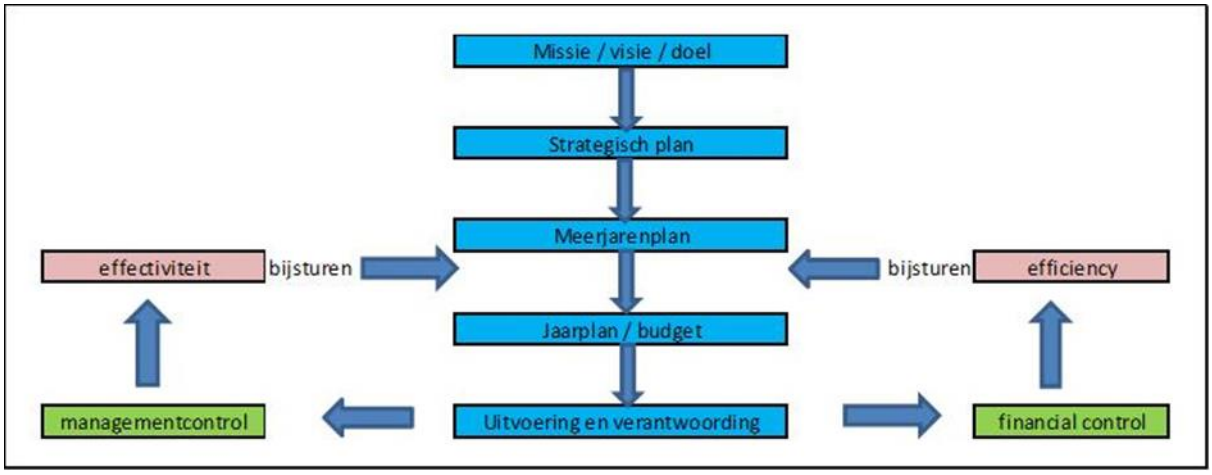
Jaarverslag KGMR 14/15
Beleidsplan Primovpr 2015/2019
PR & M
Medezeggenschap en ICT
Samenwerkingsschool

Bijlage 9 Begroting 2016

Inleiding
De begroting 2016 is opgesteld conform de werkwijze die sinds 2014 gehanteerd wordt. Het uitgangspunt hierbij is te komen tot een beleidsrijke financiële planning en een goede manier om tussentijds te monitoren en sturen op halen van doelen (effectiviteit) binnen de gestelde financiële kaders (efficiency).

De begroting is de financiële vertaling van de jaarplannen (als afgeleide uit de schoolplannen) van de scholen. Daarnaast wordt jaarlijks op bovenschools niveau bepaald (eveneens op basis van het jaarplan) wat er nodig is om (bovenschools) de scholen te ondersteunen in het realiseren van hun doelstellingen.

In deze begroting is tevens het bijgewerkte meerjarenperspectief 2016-2019 opgenomen. In- en externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële ontwikkeling van PRIMOvpr zijn hierin meegenomen.

Besturingsfilosofie PRIMOvpr
De schooldirecties richten zich primair op de inrichting en het verzorgen van kwalitatief goed en passend onderwijs, binnen het wettelijk kader, de kwaliteitseisen en de reikwijdte van het strategisch beleidsplan van PRIMOvpr. Bovenschools ontzorgt op het gebied van secundaire processen, verricht ondersteunende taken en benut schaalvoordelen. De bijbehorende begrotingsmethodiek rust op drie belangrijke pijlers:

1. Transparantie:
    a. Iedere school heeft volledig inzicht in de bekostiging van de school.
    b. Iedere school heeft volledig inzicht wat er bovenschools/ centraal wordt afgedragen.
    c. Iedere school heeft volledig inzicht wat er met centrale budgetten gebeurt.
2. Relevantie:
    a. Directeuren sturen op kosten die samenhangen met de onderwijskundige verantwoordelijkheid.
    b. Scholen zijn niet budgetverantwoordelijk voor bovenschoolse/ centrale kosten.
3. Tijdigheid:
    a. Het administratieve systeem is zodanig aangepast zodat facturen digitaal afgehandeld kunnen worden, waardoor er volledig inzicht bestaat in de status van facturen en er dus tijdig inzicht is in verplichtingen.
    b. Er is een maandelijks digitaal dashboard beschikbaar (Ultimview), zodat zowel staf als iedere school volledige financiële overzichten heeft met relevante informatie om tijdig te sturen/ bij te sturen.

Investeringsplan (risico analyse/ management)
Verbetering van de bedrijfsvoering was een belangrijk onderdeel van het investeringsplan, dat is opgesteld in oktober 2012 naar aanleiding van de in 2012 uitgevoerde risicoanalyse. De geconstateerde risico's en de voorgenomen beheersmaatregelen werden in een plan van aanpak (investeringsplan) vastgelegd en daarbij gerubriceerd in 3 afzonderlijke plannen van aanpak:

1. Opzetten en implementeren strategisch personeelsplan
   (investering 2013 t/m 2017: € 1.220/m)
2. Optimaliseren van de organisatie (continuïteit en kwaliteit beheerstaken)
   (investering 2013 t/m 2017: € 260/m)
3. Kwaliteitsoptimalisatie van het onderwijs
   (investering 2013 tot en met 2017: € 540/m)

Ondanks sturing op de uitvoering van het investeringsplan hebben we in 2013 en 2014 (zie ook de bestuursrapportages van deze jaren) geconstateerd dat de financiële jaarschijf niet volledig ingezet werd. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2016 zijn we bezig met het actualiseren van de risico analyse uit 2012 en het opzetten van een risicomanagement systeem. Naar verwachting levert dit een heroverweging van de resterende jaarschijven (2016 en 2017) van het investeringsplan op. In afwachting van de heroverweging van de jaarschijven en gezien de gevolgen van de voortschrijdende leerlingdaling hebben we de jaarschijf 2016 uit het thans vigerende investeringsplan voor circa de helft (€ 280/m in plaats van € 520/m) opgenomen onder personele lasten in de begroting 2016 met een afbouw van dit bedrag in de daaropvolgende jaren. Na afronding van de actualisatie van de risico analyse (en het investeringsplan) vindt heroverweging van de investeringsbegroting plaats.

Uitgangspunten begroting 2016:
De begroting over 2016 is opgesteld met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

1. De loonkosten zijn begroot conform formatie per 1 november 2015, overeenkomstig het eerder vastgestelde bestuursformatieplan en is er rekening gehouden met het starten van drie extra kleutergroepen in januari 2016. Daarbij is er rekening gehouden met de indexatie van de lonen per 1-8-2016 (1,6%) en het verwachte loonakkoord u.h.v. de nieuwe cao (1,4% per 1-1-16).
2. De afschrijvingslasten zijn bepaald op basis van de in het najaar van 2015 geschoonde activastaten, waarbij de juistheid van de activa op de balans is vastgesteld. Vervolgens is de begrote afschrijvingslast opgehoogd naar het niveau van de benchmark van Deloitte.
3. De materiële lasten zijn bepaald op basis van de werkelijke contracten en conform opgave van de schooldirecteuren.
4. Er is gerekend met bekostiging vanuit OCW op basis van de beschikkingen 2015/2016. Er is nog geen rekening gehouden met een aanvullende bekostiging door OC&W als gevolg van het verwachte loonakkoord.
5. De algemene dotatie onderhoudsvoorziening is gebaseerd op de (tienjarig) gemiddelde jaarlast (Fonds 10: Groot/ vervangingsonderhoud) uit het concept meerjarenonderhoudsplan van Anculus (november 2015).
6. Er is rekening gehouden met een nagekomen huurlast voor de Tiende Penning over de jaren 2013-2015 ad € 155.000;
7. Er is een incidentele last lustrumviering 10 jarig bestaan Primo opgenomen ad € 60.000;
8. De investering in het ICT revitaliseringstraject is gestart in 2015 en dit loopt door in 2016.
9. De kosten voor de formatie van de vervangingspool zijn bovenschools begroot, hier tegenover staan de opbrengsten vanuit het vervangingsfonds (90% van de begrote loonkosten van de pool);

Ontvangsten vanuit de beschikkingen Kindkracht t.b.v. leerlingarrangementen (voorheen: rugzakken) worden volledig ingezet voor de bekostiging van de begeleiding van de betreffende leerlingen.

BEGROTING 2016

Baten

	2015 (begr.)	2015 YEF	2016	2017	2018	2019
Rijksbijdragen						
- Rijksbijdrage personeel	€ 15.833.498	€ 15.589.405	€ 15.254.700	€ 14.940.502	€ 14.634.361	€ 14.336.276
- Rijksbijdrage materiële instandhouding	€ 3.510.960	€ 2.929.362	€ 3.180.500	€ 3.114.992	€ 3.051.164	€ 2.989.015
- Rijksbijdrage personeels- en arbeidsmarktbeleid	€ 1.591.051	€ 2.126.937	€ 2.217.700	€ 2.172.023	€ 2.127.516	€ 2.084.181
subtotaal	€ 20.935.509	€ 20.645.704	€ 20.652.900	€ 20.227.517	€ 19.813.041	€ 19.409.472
Geoormerkte subsidies	€ 557.694	€ 947.005	€ 743.300	€ 727.990	€ 713.073	€ 698.549
Niet-geoormerkte subsidies	€ 378.676	€ 519.342	€ 359.300	€ 351.900	€ 344.689	€ 337.668
subtotaal	€ 936.370	€ 1.466.347	€ 1.102.600	€ 1.079.890	€ 1.057.762	€ 1.036.217
Overige baten						
- Overige	€ 67.816	€ 178.046	€ 269.200	€ 263.655	€ 258.253	€ 252.993
Totaal baten	€ 21.939.695	€ 22.290.097	€ 22.024.700	€ 21.571.062	€ 21.129.056	€ 20.698.682

Lasten

Personele lasten						
- Loonkosten	€ 17.686.376	€ 17.964.060	€ 17.342.700	€ 17.136.862	€ 16.764.856	€ 16.434.481
- Overige personele lasten	€ 1.228.604	€ 781.692	€ 1.034.600	€ 934.600	€ 834.600	€ 734.600
subtotaal	€ 18.914.980	€ 18.745.752	€ 18.377.300	€ 18.071.462	€ 17.599.456	€ 17.169.081
Afschrijvingen	€ 494.274	€ 576.837	€ 529.600	€ 529.600	€ 529.600	€ 529.600
Huisvestingslasten	€ 2.142.078	€ 2.198.277	€ 2.120.200	€ 1.973.000	€ 1.973.000	€ 1.973.000
Overige instellingslasten	€ 1.533.359	€ 1.474.231	€ 1.532.300	€ 1.472.000	€ 1.472.000	€ 1.472.000
Totaal lasten	€ 23.084.691	€ 22.995.097	€ 22.559.400	€ 22.046.062	€ 21.574.056	€ 21.143.681
Saldo baten en lasten	€ (1.144.996)	€ (705.000)	€ (534.700)	€ (475.000)	€ (445.000)	€ (445.000)
Financiële baten en lasten						
Financiële baten	€ 150.000	€ 60.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
Financiële lasten	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.300	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Saldo financiële baten en lasten	€ 145.000	€ 55.000	€ 34.700	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	€ (999.996)	€ (650.000)	€ (500.000)	€ (440.000)	€ (410.000)	€ (410.000)

Kengetallen

Liquiditeit	norm : > 1,0	4,02	4,35	4,25	4,11	4,02	3,88
Solvabiliteit	norm : > 30	79,40	79,90	79,60	79,30	78,90	78,50
Rentabiliteit	norm : > 0	-4,5%	-2,9%	-2,2%	-2,9%	-2,0%	-2,0%
Weerstandsvermogen	norm : 20-25	30,76	31,02	29,14	28,19	27,27	25,89
Kapitalisatiefactor	norm : < 30	44,91	44,95	44,04	43,54	43,12	42,28

Baten:

De daling van de baten in de begroting 2016 t.o.v. de kolom verwacht 2015 is geheel toe te schrijven aan de leerlingdaling (-1,8%). Meerjarig verwachten we een gemiddelde daling van 2% per jaar van het leerlingaantal.

Lasten:

Personeel:

De personele lasten dalen met € 368/m ten opzichte van de kolom verwacht 2015, als gevolg van het formeren van minder groepen (leerlingdaling) en een lagere investeringstranche.

In de begroting 2016 zijn we uitgegaan van het voor 2016 verwachte loonakkoord (+1,4%) en de indexatie van de lonen per 1 augustus (1,6% op jaarbasis, begroot 0,8%). Naar verwachting zal dit gedeeltelijk door OC&W bekostigd worden, dit is echter op dit moment nog niet bekend. We hebben deze verwachte bekostiging derhalve nog niet begroot.

Afschrijvingen:

In het vierde kwartaal heeft een opschoning van de activa plaatsgevonden en is de juistheid van de aanwezige activa vastgesteld. Dit is in de boekhouding verwerkt waardoor in 2015 in de afschrijvingen een desinvesteringsresultaat van € 115/m is geboekt. In het jaar 2015 is tevens fors geïnvesteerd (conform het actiepunt 4 uit de begroting van 2015 "up to date brengen van materiële vaste activa"), dit wordt voortgezet in 2016. Dit is terug te zien in de hoogte van de (meerjarige) afschrijvingen.

De onderverdeling van investeringen is als volgt:

ICT	€ 170.000
Leermiddelen	€ 143.000
Meubilair	€ 109.000
Overig	€ 23.000

Naar verwachting zal dit bedrag ultimo 2015 hoger zijn door de doorloop van het revitaliseringsproject en de investering n.a.v. de uitvoering van het ICT plan op één van de scholen.

Voor 2016 ziet de onderverdeling van de investeringen er als volgt uit:

ICT	€ 250.000
Leermiddelen	€ 300.000
Meubilair	€ 140.000
Overig	€ 25.000

Hierbij dient aangetekend te worden dat de gevraagde investeringen getoetst zijn op financiële haalbaarheid en als zodanig opgenomen in de begroting 2016. De inhoudelijke toetsing aan de hand van de jaarplannen dient nog te geschieden (als gevolg van de nieuwe schoolplannen was dit niet eerder mogelijk), derhalve is een voorbehoud te maken met betrekking tot de uitvoering van de investeringen.

Huisvestingslasten:

De huisvestingslasten zullen per ultimo 2015 € 50/m hoger liggen dan begroot als gevolg van een nagekomen huur voor de Wissel. Structureel verwachten we een daling van de huisvestingslasten van circa € 200/m (€ 2.198/m - €1.973/m) als gevolg van een verlaging van de dotatie aan de onderhoudsvoorziening (naar aanleiding van het door Anculus herziene meerjarenonderhoudsplan). In 2016 is deze verlaging niet volledig zichtbaar als gevolg van een verwachte na te komen huurrekening voor de Tiende Penning.

Overige lasten

De overige instellingslasten zijn in 2016 incidenteel hoger als gevolg van de begrote kosten voor de lustrumviering. Opmerkelijk is wel dat hoewel het leerlingaantal daalt (en daarmee de bekostiging) zowel de meerjarige huisvestingslasten als de overige lasten niet afnemen.

Dit is ook de reden dat we de investeringstranche vanuit het investeringsplan voor 2016 beperkt hebben gehouden tot € 280/m en laten afnemen tot € 160/m in 2017 en € 80/m in 2019. Hiermee wordt inzichtelijk dat het overig deel van de geprognotiseerde meerjarige tekorten worden veroorzaakt door gelijkblijvende materiële kosten (huisvesting en overige kosten). In de actualisatie van de risico analyse zal dit aspect en de gevolgen voor de vermogenspositie nadrukkelijk worden meegenomen.

Financiële baten en lasten

Voor 2015 is € 150/m aan rentebaten begroot. De realisatie t/m oktober 2015 is € 50/m, de prognose is € 60/m in de YEF. Deze lagere realisatie t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt door de dalende rentestand. In de begroting van 2016 is hier rekening mee gehouden, derhalve wordt voor 2016 een rentebate van € 40/m geprognotiseerd.

Resultaatontwikkeling

Het verwachte eindresultaat van 2015 kan nog afwijken als gevolg van een vrijval van de voorziening onderhoud. Ten tijde van het opstellen van de begroting waren nog niet alle gegevens bekend om hier een goede berekening van te maken.

Toelichting Primocademy

	materieel	loonkosten
Taalexpert	€ 90.000	€ 48.000
CLB kosten CED	€ 70.000	
WMK	€ 15.000	
SiL	€ 10.000	
ondersteuning concepten	€ 25.000	
stakeholderscongres	€ 10.000	
Primo lustrumviering	€ 60.000	
Schoolleidersopleidingen	€ 15.000	
BHV	€ 10.000	
Buiten de Grenzen	€ 10.000	€ 54.000
Vooruitwerklab	€ 6.000	€ 31.000
Anderstaligen	€ 10.000	€ 103.000
Jonge leerkrachten	€ 2.000	€ 41.000
Begeleiding personeel	€ 20.000	
Budget IB	€ 73.500	
Onderzoeken	€ 10.000	€ 47.000
Totaal	€ 436.500	€ 324.000

De investeringen in de Primocademy zijn separaat in de begroting verwerkt, inclusief de salarislasten. Voor het project Anderstaligen is een subsidie aangevraagd (en begroot in 2016) ter hoogte van € 90/m. Het resterende deel van de kosten zal ten laste van de reserve Passend Onderwijs worden gebracht. Het budget IB betreft de vervangingskosten van intern begeleiders ten behoeve van het bijwonen van de leerkringen (€ 3500 per brin nummer) en zal eveneens ten laste worden gebracht van de reserve Passend Onderwijs. De kosten Taalexpert zijn € 138/m lager dan voorgaand jaar. Dit omdat de opleiding zich in de laatste fase bevindt.